ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՊՈԼԻԹԻՔԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԽԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱՊՈՆԷ ՖԻԱԹԼԱՐԸ

Մէհմալիյէ 20 ղուրուշտան

ՍԷՐԱՄԻՈԼ ԻՉԻՒՆ

Պիր սէնէլիք	180 ղրշ.
Ալթը այլըգ	90 »
Իւչ այլըգ	50 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՒՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք	220 ղրշ.
Ալթը այլըգ	110 »

30 ՓԱՐԱ.

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3րնճի սահիֆէյէ . . . 5 ղրշ.
4րնճիւ սահիֆէյէ . . . . . 2 »
ԻՒՖԱՄ . Դանգա, Շիրքէթ վէ ումումը սարրաֆլըյէ այրը իրանթ.
2 վէ 3րնճիւ սահիֆէլէրէ . . . ղրշ.
4րնճիւ սահիֆէյէ . . . . .
Ջէլպատէ միւտաէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր ։
Մէվատտը նաֆիյայա տայիր աքնատլըր մէճճանիյէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր ։

30 ՓԱՐԱ.

Խարբիէխանէյի վէ մաթպուաթը, Սթամպոլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Էպիփ Պապը Ջատտէսինտէ աղաչը քէօշէսինտէ նումէրօ Յօէ տիր ։ — Կազէթամըզա մահսուս խաւատիս իլէ Թահրիրիյէ տայիր մէքթուպլար Մուտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէքեանա միւրաճաաթ օլունմագը լազըմ, քեաֆֆէի միւքեաթիպլէրին սալի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր ։

ԿՈՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԷՐԶՐՈՒՄ ՎԱԳԱԱՍԸ

Ճումաա էրթէսի կիւնքի Իօխ(ր)ը էւ-Թէլ-ոանէ պէրվէճէսը տին օկրէնիլմիշ տըր ։

Պուհոսան պիր գաչ կիւն մուգատտէմ, Էրզրում հուքիւմէթինին վէրիլէն մալումաթ իւզէրինէ օրատա պազը քիմսէլէրին թէվգիֆ օլունտըղը խապէր վէրիլմիշ իտի ։ Մուախխարէն մալումաթը մէզգիւրէնին պազը արանըլտըղտա, էսքիյա քիւսքէթի պիր ճէմիյէթին վիւճուտը մէյտանա չըգմըշ օլուպ, անճագ ճէմիյէթը մէզգիւրէնին մէզգուսի նէտէն իպարէթ օլտըղը սարահաթէն միւյին օլունամամըշ տըր։ Ճէմիյէթը մէզգիւրէնին մէզգուսի թէշգիլ օլունան Նօգթա նազարա կէօրէ, վաթանպէրվէր, միլլէթ-իւխթիլալ-քեարանէ վէ խավասը Բուս մէզգուսի թաայիր օլունապիլիր ։ Պիր խայլի էրմէնիլէր պիր «թավայը» իւթիխազ իտէրէք, լիւզումը խաթըրլանտը, պու թավա ուզըրընտա գանլարընը պիլէ տէօքմէյէ թաահհիւտ իթմիշլէր իմիշ։ Էրզրում պօլիսի պու ճէմիյէթը իթթիֆագլընըն արալարընը արաշթըրմագ իւզըրէ բէք զիյատէ սարֆը ղայրէթ իթմիշ, վէ ճէմիյէթը մէզգիւրէյէ մէնսուպ 300 քիշի գատար թէվգիֆ իլէ միշ տիր ։ Մահպուսինը մէրգումէնին էքսէրիսի էհալինին էսնա սընըֆընտան մէնսուպ օլուպ, կէօրիւնիւյոր հէնիւզ հիչ պիր սէրքէրտէ էլէ կէչմէմիշ տիր ։ Պիւզէ վիրուտ իտէն խապէրլէրտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, ղալիպա էշխասը մէրգումէ քիւչիւք փրգտա-յար թէշքիլ իտուպ, պիր նէվի չարքաճը (կուէրիլլա) գավկաըրնա պաշլայաճագլարմըշ. պու ուսուլ Հէրսէքտէ սախի իւթթիխազ օլունուպ, օրատա պունը թաամպիւր իտէն բօլիթիգանըն մէնֆաաթընա օլարագ իճրա օլունմուշ տըր ։

Էրզրումտա Օսմանլը պօլիսի իշպու Թաահհրիյաթը էսնասընտա պիր Բուսիալընըն ճանիպը իսարէսինտէ պուլունան պիր մէքթէպ սախի Թահարրի իթմէք արզ-ջանասի պուլունմուշ տըր ։ Բիվայէթէ կէօրէ, Բուսիա ջօնսօլօսը միւտախալէ իտէրէք իշպու թաահարրիյաթը մանի օլմուշ իմիշ ։ Պու վագաատան պազը նէթիճէլէր իսթիխրաճ օլունապիլիր. չէօյլէ քի, պիր վագըթտան պէրի Բուս մէմուրլարընըն քէմալը ղայրէթ ու կէրմիյէթ իլէ պուլունտըգլարը աճայէպնէ քաթ իտի ։ Իչպու ղայրէթ ու կէրմիյէթին պօլիսին պու քէրրէ մէյտանա չըգարտըղը վագայա թէվալլիւտ օլուտունա էֆքեարը ումումիյէնին հիւքմ վէրմէսի ինճիմալատէն պախիս տէքթէպէ մէքթէպ բօլիթիքասընըն վէ Բուսիանըն գուլլանտըղը ուսուլլար հէփսի պիր պիրինէ միւշապիհ օլուպ, մէվատտը բօլիթիքայէ թէճավիւզ իտէրէք պէր պու քէրրէ Էրզրումտա մէյտանա չըգան ճէմիյէթի տէ Բուսիանըն մէզգիւր ուսուլլէրինտէն պիրի օլտըղը կէօրիւլիւյոր. Պէր-լինքի մուահէտէսինտէն սօնրա, Պապը Ալինին էրմէնիլէր Թէպաասը իւթթիֆաք իթմէկի թավր ու հարէքէթ տէվլէթ բօ-լիթիքասընա միւնասիպ եւ քաթ իւ միւլահազալը մուվաֆըգ պուլունմամըշ տըր ։

Պէրլին աշտնամէսինին 61ինճի մատտէսինտէն տօլայը պազը տէֆէքի ինֆիալ հըսս օլունտըղընտան, իշին էօթէսինէ կէչմէք արզուսը վագը օլարագ, պէնտը մէզգիւրէ գարշը Բուսիա ճէմիյէթի մէյտանա չըգարըլըրս վէ պէօյլէճէ Բուս բօլիթիգասընըն մէյտան պուլմասընա պիր ասըլ գապու պըրագըլըտը ։ Շիմտի պիլիւթիւն պուչէլէր տէ յըգըլմըշ տըր ։ Պապը Ալի էրմէնիլէրին միւսթաքիմ վէ սատըգ

պիր էհալի օլտուգլարընը վէ հաթթա միւսթաքիլլ իւլ պիր վար վէ սատըգ օլմալարը մէնֆաաթի մախսուսիյէթի իւճապ(ըն)տան պուլունտըղընը անլամըշ տըր։ Մաամաֆի Պապը Ալի պիր բլանը պէրապէր տիքիլէրինի էլէ ալմագտա իքէն, սաքա աէ-ճը-էսի ախլագ-էն պիր պլան քէմալի խոլընտա տէվամ իտուպ, Պապը Ալինին Էրմէնիլէր հագգընտա իթթիխազ իթտիյի ֆէնի բօլիթիգանըն խօ-նիննիս քէմալը տիր ։ Պունունլա պէրապէր էրմէնիլէրին հըլաֆըլմը պիր Բուս հըմայէսինին գապուլինէ օ սէրէճէ մուխալիֆ տիր քի, պու կիւնքի կիւն պիլէ էրմէնի էհալիսինին պիրճուվէ թէ-վէճճուհ ալընը թէնիւտէն գաչընմագա Պապը Ալինին վագըթը վար տըր. վէ էկէր Պապը Ալի քէնտի բօլիթիգասընը քէմալը մէթանէթլէ պու մագսատ տօղ-րու կօթիւրիւր իսէ, Էրզրումտա պու քէրրէ մէյտանա չըգարըլան մէնհուս թէրթիպաթ կօր-կաճագ չօգ պիլէճէյ կալմայաճագ տըր ։

Թէրճիմանը Էֆքեար — Պիզիմ իշիթտիկիմիզ իսէ, Էրզրումտա պազը էրմէնիլէրին սէ-պէպը թէվգիֆի չիմտիյէ գատար բիվայէթ օլունան սէպէպտէն պաշգա պիր սուրէթտէ իմիշ ։ Շէօյլէ քի, մալում օլտըղը վէճհիլէ վէքիլէն սէնէտէն պէրու Էրզրումտա պիր Տէր Մելքիսէդէկ մէսէլէսի մէյտանա օլուպ, բուհանին մուաֆիքլէրի հաղգընտա էհալի իքի գըսմա միւնգասէմ պուլունարագ, մուամիլէյէ մու-խալիֆ օլան ֆըրգատան պազը էշխաս մուամիլէյի բաթրիարքէ մուխալիֆ պիր քիշինին, մուամիլէյի Ցովհաննէս էֆ. յէ կէչէնտէ պիր կիսա պիր բուսումայա կէօնտէ-րիլմիշ ատէմ հայասըտաճաղընա էլի լիրա թալէպ իթթիքլէրին-տէ, պիթիմ ալ մէյտանը մէտիլուր վէրիլմիշ օլտուղունտան, էշխասը մէրգումէտէն իւչ քիշի պիր սիւլահ օլտուգլարը հալտէ օ կիճէ մուամիլէյի Ցովհաննէս էֆէնտի-նին խանէսինէ էլէ ալըպ, մուամիլէյի տէքիք իլէ սօգագա ճէլպ իտէրէք, պիլա իհսաս սալըպ իյլէ թիքլէրինտէ, չէվիճէ վէ վալիտէ-սի կիւրիւլթիւյի իշիտիպ մուավէնէթինէ գօշտուգլարընտան, էշխասը մէրգումէ պիչարէ գատընլարը տախի իհսաֆըզլըգալըգնա տէօյիւպ փիրար իտէր իքէն, Էրզրում պօ-լիսի քէյֆիյէթի խապէր ալըպ մէրգումլարը Թութուլըպ իթմիշ, վէ սիլահլարը ալընըլտըղտան սօնրա նիգամէն իսպիթլէրի պաշլարը թահարրի օլունտըգտա, խանլարընտան չըգապէլ տախիլ իտէր պազը էվրագ պուլունմըշ վէ էշ-խասը մէրգումէ սրասընտա պէգլէ մուգիլըր պիր գումպանէա իթէր-քիլ օլունտըղը անլաշըլմըշ օլմա-լըր, պունտան իւզէրինէ էտնա Թագըլմըշ պիր չօգ չէհիրլի վէ քէշֆլիւ էրմէնիլէր իւզէրինէ չիւպհէ օլունմարագ Թէվգիֆ օ-լունմուշլար տըր ։

Էվրագը մէզգիւրէ մէյտանընտա լիթօղրաֆիա տա պասըլմըշ պիր քեաղըտ պուլունտըղընտան, Էր-զրումտա լիթօղրաֆ ֆէննինէ աշ-նա պիր մուալլիմ տախի Թէվգիֆ վէ հապս իտիլմիշ տիր ։

Պու վուգուաթ իւզէրինէ հիւ-քիւմէթը մահալլիյէ Էրզրումտա վագըը Ցանասարեանց մէքթէպին-տէ տախի իճրաի Թահարրիյաթ իթմէք իստէմիշ իսէ տէ, մէք-թէպը մէզգիւրըն մուէսսիսի վէ սահիպի Բուսիա Թէպաասընտան աղա Մկրտիչ Ցանասարեանց օլ-տուղընտան, Բուսիայըն Էրզրումտա ժէնէրալ գօնսօլօսը Թահարրիյա-թը մէզգիւրէյէ իթիրազընա մու-վաֆագաթ իթմէմիշ տիր ։

Գաննը օլունտըղընա կէօրէ, պա-լաատէ զիքր իթտիկիմիզ գումբա-նիանըն մուէսսիսլէրի մէքթէպը մէզգիւրըն Բուսիա Թէպաասըն-տան օլան մուալլիմլէրի իմիշլէր ։

Պու վագա սէպէպիյլէ մահալլի սաաքինլէրաքան հուքիւմէթ միւ-րաֆըրնատա Թահրիր նէզարէթէ

ալընմըշ օլտըղը կիւրի բօսթախա-նէ յէ կիւէն կէլէն մէքթուպլար տախի մուայէնէ խուրլէքտ իմիշ ։

—

Իսքիլթէրրա ահվալէ վագըֆ վէ Բուսեագա տէվլէթ էսզէ մէսէլէ-սինին թէֆվիթէսի իչիւն պիր գաչ հաֆթա էվվէլ Պապը Ալիյէ պագը թէքլիֆէթ իթմիշ, վէ Պապը Ալի տախի իչպու վէսիլէտէն պիլլիսթիֆատէ Ցոյսնը Ոսմա-նյէի Օսմանյէտէն Պուլկարիս-թան վէ Սըրպիստան վէ Կարատաղ վէ Խունանա արտ հիտուտէ-րին Թայինինի Թալէպ իլէմիշ տիր ։ Պու խուսուսա հէնուզ միւզաքէրէ ճէրէյան իթմէքտէ տիր ։

Պազը տէվլէթլէր Թարաֆըն-տան պու մէսէլէնին պէրվէճէսը հագգընտա Թէսվիյէ իթմէք իւ-լէֆ օլունտուղու րիվայէթ իտիլ-յօր ։

—

Մէնպարը Միէլումատան ալտըղը-մըզ մալումաթա կէօրէ, Խուքիւ-մէթ Տէրսաատէթ րըվամըլըյնը մէսէլէսինի Թանզիմը Թէշգիլ ու միւզաքէրէյէ ալմըշ օլմագլա, Թաալիլ լիւթֆըյա Թէիվ(ա)մ վէ հաղը վէ միւտէհէյյա պուլուն-մագտա տըր ։

—

Թունա մէսէլէսինէ տայիր Ին-կիլթէրրա Թարաֆընտան վէրիլէն Նոթայա Պապը Աքթանիաքի ճէվապլարը հէնուզ ճէվապ իթմա օլունմամա-տը մանգա Թէրճէմէ կիւրի պու Մէսէլէյէ ալըշըգ կալտըրլընտան նէչէթ իթթիկի իչլէտիլմիշ տիր ։

Պուլկարիստանտան Թէրճիմանը Հաքիքաթը նամը պիր մէքթու-պա կէօրէ, պու քէրրէ Պուլկա-րիստանտա գալան աքէրիյէ բէք չէօգ իլէ իֆրա օլունմագ կէչէն սէնէ 50 նէֆէր այընտա պիր գագատան պու սէնէ 150 նէֆէր ալընմըշ տըր ։

Պունա սէպէպ Բուսիա վէ Ալէմանիա պիր ճուանմէ օլտուղը Պուլկարիստան խըռմէթը ապէ-րիյէսինտէ միւսթախտէմ Բուսիա-լը զապիթլէրի իքթիֆա իթէ յօլլար իմիշ ։

—

Տէյլի Թէլէկրաֆ կազէթասը Պա-րիսթէն ալտըղը Ֆէէլէկրաֆը պիլ նէչը իմիշ տիր ։

«Իսթանպուլ հայրէթլէրի ճինէհա վէ Թինօսէթը սիյասիյէ իլէ միւթ-թէհիմ օլըպ հալա մանալէստէ պուլունան էշխասը քեաֆֆէսի հագգընտա պիր գարարնամէ իհ-տար իթմիշ տըր ։ Իշպու գարարնա-մէ միւճիպինճէ, մահկումիյէթն պիր Թագըմը սուրքիւնլէր վէ հագգընտա աֆ լահզը օ-լունաճագլար կիւրինճէ, պունլար պիր գաչ կիւնտէ Թագիպ օլու-նաճագլար տըր ։

«Պօլիսլարտան Յի Մըլլըըն իչէ-րիլէրինտէքի պէլատէրէ նէֆի վէ Թէպիտ օլունաճագ, վէ 11ի քէնտիլէրինտէն ճէզաի նագտի ալըգ օլունարագ սօնրա էսնի տէսուրինէ տէքլիֆ Թահլիյէ մէվքէֆլէրտէ քէֆիլ էլմաք-լարընտա գալաճագլար, վէ 8ի Թախսի խիթիգալ իչիւն հարէ-քէթը միւսթահսէնէնէ պու-լունաճագլարը հագգընտա քէ-ֆալէթ ագչէսի միրտաքաթէն սօնղ-րա սէպիլլէրի Թախլիյէ օլունա-ճագ տըր ։»

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պուգրէշ սէֆիրի օլուպ մէ-զունէն վէ մուվագգաթէն Տէր-սաատէթէ պուլունան Միւլէյ-ման պէյ էֆէնտի հայրէթլէրի չըգան ճումաա կիւնիւ սէլամլըգ րէսմինտէն սօնրա Մապէյնէ ճէլպ պուլունուպ, օրատա ֆէվգէլա-տէ իլթիֆաթը Շահանէյէ նաիլ պուլունմուշ տըր ։

—Տիւնքի կիւն Վարնատան կէ-լէն Լօյտ գումպանեասը վափօրը իլէ Ավթիրիա տէվլէթինին Տէր-սաատէթ սէֆիրի Պարօն տը Գա-

լիս Տէրսաատէթէ ավտէթ իւլէ-միշ տիր ։

—Էնճէպի մէսուպիգաթ ու-փագըլըգլարը պու կիւնլէրտէ մէ-մալիքը Օսմանիյէյէ վէ պաշլըճա Տէրսաատէթէ քէչիրէթ իւզրէ կէլմէքտէ օլտուղունտան, վէ պունլարա մէգալալիր մասա օլ-նան Օսմանլը մէսքիւքեաթընըն կիւմիւշլէրին իւզէրէ 20 աչէրէէ-լէրինտէ սուն գըյմէթտէ օլըրագ-լարընտան վէ պու զարար իսէ մէմալիքը Օսմանիյէյէ ախտ օ-լունամամ, մէզգիւր էճնէպի մէսքիւքեաթընըն մէմալիքը Շա-հանէյէ մէնը տուխուլը իչիւն պու կիւնլէրտէ պիր գարարը ալ-ինէճէ պուլունաճագ իմիշ ։

—Մէքթէպը Թըպպիյէի Միւլ-քիյէ խասըլ ախտէն ասնտէ պուլու-նան 30—40 խասթէքեան մէզ-քիւր խասթախանէ մէսարիֆի իչիւն լազըմ կէլէն Թախսիսաթըն Թէրի սընան պէրու ալընամամա-սընտան տօլայը կէչէն կիւն տա-ղըլըլմըշլար տըր ։

—Էվվէլճէ եազըլտըղը վէճհ ի-լէ Փրանսըզ սէֆիրի Մարգի տը Նօայլա Էվվէլքի աքշամ Մապէյնտէ պիր զիյաֆէթ վէրիլմիշ օլուպ, օրատա միւլքէլարի ֆիրամ հագգարամը իլէ պազը մէ-ճալը տէվլէթ հազըր պուլունմուշ տըր ։

—Պու քէրրէ Սարուխան միւ-թէսարրըֆլըղընա Թային պուլու-նան Միւրտէրի էֆէնտի հագ-րէթլէրի միւճէն կիւն Տէրսաա-տէթտէն հարէքէթ իլէմիշ տիր ։

—Աալիյէ նէզարէթի քեթէպէ-սինէ Թէմմուզ (յուլիս) մաաշընըն Թէվզի իտիլմէ օլունմուշ տըր ։

—Ճումաա էրթէսի աղչամը սաաթ պիր րաատէլէրինտէ պիր Արապ գանտըսարը սէրխօշ օլա-րագ Օրթաքէօյ գումպինտէ Թը-րամվայ խաթթը իւզէրինտէ խաթ-միշ գալմըշ օլտըղընտան, էօթէ-տէն պէրու կէլէն պիր Թրամվայ արապասը գարանլըգտան մէր-գումը կէօրմէյէրէք օլ պանա-ղըը չիյնէյիպ քէչմիշ, վէ պիր ազ սօնրա մէրգում Արապ գալ-տըրըլըպ Օրթաքէօյ մէրքէզինէ կէօթիւրիւլիւր իքէն օրատա մէ-րումը բուհ իթմիշ տիր ։

Թ. Լ Է Կ Ր Ա Ֆ

Աժանս Հավաս գումպանեասը Թարաֆընտան մախսուսէն Պէյօղլու օլունան Թէլէկրաֆը տըր.

Բարիզ 30 տէկտ.

Մ. Կամպէթթանըն խաստալըղը էվվէլքի կիպի տըր տըր ։

Ավուտրիա սէֆիրի գօնթ տը Վիմփէն էօլէն խանըմը Մարիս ճամաայանը-նըն գալտըրըլմալարը իւզէրինէ քէնտի քէնտիսինի կէչէթի իթմիշտիր։ Շիմտիյէ գատար իչպու սուի գասըտըն սէպէ-պի նէ օլտըղը անլաշըլամամըշ տըր ։

Գահիրէ 30 տէկտ.

Մէսրինէտէն ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, մահալլը մէզգիւրտէ էննիւտէն գօլէրա զուհուր իթմիշ հիւնէ 10 քիշի պու խաստալըգտան վէֆաթ իթմիշ իմիշ ։

Իսքէնտէրիյէ 30 տէկտ.

Իսքէնտէրիյէ միւխթէլիթ տրիպիւնալէ նէզարէթի Մէսրինէտէ գօլէրա զու-հուր իթտիկինտէ տաիր հիչ պիր խապէր ալմամըշ տըր ։ Պունունլա պէ-րապէր նէզարէթը մաամաֆիհ չէ-թին պիր գարանթինա իճրաասը իճին Մէսրինէտէ պուլունան սըհհիյէ մէմուրի Մ. Մօրէօ Մէլէտ տէրհալ էվտէթ կէօնտէրիլմիշ տիր ։

Բարիզ 30 տէկտ.

Մէզգուրան վէ Աֆրիգա ւէլաթիլէրինին տէվլէթ խիթիմ մէսէլէսի իւզերէ օլմալա, միւքեալիֆէ մէզգիւրէ թէքմիլ միւվաքքէթէն իթմիշլէր տիր ։

Բարիզ 31 տէկտ.

Մ. Կամպէթթանըն խաստալըղը սաղա վիյատէ ալըրըշմամըշ իսէ տէ, քէնտիսի բէք զիյատէ զայիֆ տիր ։

Բարիզ 31 տէկտ.

Յօգթօր Լանըլօնկըն Մ. Կամպէթթանըն սըհհաթի հագգընտա նէշր իթտիկի սօն բիւլլէթէն կէօրէ, ամպուզյանըն էթրի ազէգ էյի օլուպ, ֆագաթ թէպտիլ միւճտէտէ սիւրմէքտէ հալա տիր ։

Բարիզ 1 յանվ.

Մ. Կամպէթթանըն հալըթ Թէհլիքէտէ տիր ։

Իսքէնտէրիյէ 31 տէկտ.

Մէսրինէտէ էննիւտէն գօլէրա զուհուրի խապէրի իւզէրինէ նոյիպրէքէ իլէ պօրթըսայիտ միւրուր իտէն Թէճէքիւրաֆ անտան կէչիւր վէքքի իպարէթ ատալարընտա ճէրէ Մէքքէտէ վէ կէրէք Մէտինէտէ հիչ պիր հատիսէ վագըը տըր ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պաթրիք Ամէնապ Տ. Տ. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրի ճումաա էրթէսի կիւնիւ Պաթրիգխանէտէ պազը միւթէպէրանը միլլէթի նէզտինէ գապուլ վէ պազը մէ-սաիլէ ճարի էյլի պայէթ իթ-միշքէն սօնրա, ագշամ Պէյօղլու քէրէ յի սիլյազիտ Երամեան տէվ-լէթլու Աբրահամ բաշա հազրէթ-լէրինէ միւսաֆիր օլմուշ, վէ էր-թէսի բազար կիւնիւ Պաթրիգ-խանէնին թամիր վէ Թանզիմը վէ պիր կէզթրօնական վարժարանը թէսիսի իչիւն խանէ ճէմիյէ պաշլանտըղընը կէրէք բաշա միւշարիլէյհ հազրէթլէրինէ, կէ-րէք ամուձեա Երամեան կարապետ աէյէ վէ կէրէք Պէյօղլու տէրէսէ մուգիմ սաիր միւթէպէր-րանը միլլէթէ թէպլիղ ու իչաթ խուսուսը, չէվամթը միւշարիլէյ-հիւմ տախի խանէի մէզգիւրէյէ տավէթ իթմիշ, վէ պու տավէթի-նէ հիւմմէթ իճապէթ օլունմուշ տըր ։

Բէզալիք Պաթրիգը միւշարի-լէյհ հազրէթլէրի տիւնքի կիւն Պէյօղլուքաթէրէ Թաղ. Խոյհաթէրը Ինթիզամթանա վուզուգ պուլունան պազը մաղազալըրը տախի բաղ-ճազատ գարարը մուսիփլինէ տէքի ու Թէտքիք իթմիշ տիր ։

—

Մ. Երուսաղէմ Պաթրիքի Ամէն. Տ. Տ. Եսայի Սրբազան հազրէթլէ-րի տախի ճումաա էրթէսի ագ-շամը վէ տիւնքի բազար կիւնիւ Օրթաքէօյտէ պուլունարագ, պա-զը միւթէպէրանը մահալլէյի Մ. Երուսաղէմ վանքը տայրէսինը-նըն խանէսինէ տավէթ վէ նամի-հաթ իթմիշ տիր ։

—

Ինկիլթէրրանըն պազը չէհիր-լէրինտէ միւթէմէքքին օլան Էր-մէնիլէր Լօնտրա Օսմանլը սէֆի-րի Միւզիւրիւս բաշա հազրէթլէ-րի վասըթասըյլա պու քէրրէ Խաքիրայի հազրէթը Շէհրիյարիյէ պիր թէպրիքնամէ Թագտիմ իտուպ, զաթը Շահանէնին Ամէն. Տ. Տ. Ներսէս Սրբազան հազրէթ-լէրինի էննիւտէն Պաթրիգլիք քիւրսիսինէ իատէ իթմիշի վէ քէնտի րէիսը բուհանիլէրի հագ-գընտա իպզալ պույուրտըգլարը ալթաֆը հազրէթը Շահանէ-նիւտէն տօլայը իպրազը մահմի-տէթ վէ ուպուտիյէթ իլէմիշլէր տիր ։

—

Իչպու իպտիտա նշանը կէօրէ, Մ. Սըն-նոյան Նուրթուլարընտան սօնրա Փրանսա սէֆիրի Մարգի տը Նօ-այլ ճէնապլէրինին Թաահքը հը-մայէսինտէ Միւրիւքալ Բնկերու-թիւն մէնֆաաթինա օլարագ պիր պալօ իճրա օլունաճագ, վէ պու պալօնըն թէրթիպաթը գօմիսիօ-նընա Օսմանլը Պանգասը միւտիրի Մ. Տրւօ բէյ վէ Նուրեան էֆէնտի հազրէթլէրի բէյիս սանի վէ Եսայեան էֆէնտի սախի Գան-ձապետ պուլունաճագլար տըր։

—

Պէթէրպուրկտա մուգիմ պա-զը միւթէպէր միլլէթտաշլարըմըզ Մ. Երուսաղէմ Թէքքէսի սօյու-նը իչին պէ յնելէրինտէ 4513 րու-բլի Թօբլամըշլար տըր ։

—

Տիւն կիճէ Էրզնկեան Առաջ-նորդը Գիմաքսեան Գէր. Տ. Հը-մայեակ Սրբազան միւլլէթիմիզ պիրինճի սընըֆ ավագամլըրըն-տան Խաչերեան Նազարէթ էֆ. իլէ Միւհէնտիսեան Օրիորդ Ջա-

բուհինին պատք բէսիմին իճրա իթմիշ, վէ իչպու զիֆաֆթը իպ-թիլաֆիյէտէ Աշրօ Սահակ վէ Ա-ղարէկեան Սարգիս էֆ.լէր հա-ղարաթըլյա միւհթէրէմի ֆամի-լեալարը հազըր պուլունմըշլարտըր։

Խաչերեան Նազարէթ էֆէնտի միլլէթիմիզ էֆրատը ախրայէթ. մէնսուպլարտան օլտուղու կիպի, Օրիորդ Ջարուհի տախի մաթպու-աթը մէշհուր Միւհէնտիսեան Յով-հաննէս էֆէնտինին կէրիմէսի միւհթէրէմէսի օլուպ, միլլէթի-միզ տարութ էրանը մէսարիֆինա-սանընտան պուլունմադ հասէ-պիլէ, միւշարիլէյհիւմա էննի կէլին վէ կիւվէյիյէ պիր սաատէ-թը ասիտիյէ թէմէննի իտէր, վէ իչպու տիրամէյնէ բիրլիկթէ-հաճէթլէրինին թէպրիքէ իլէրիզ ։

—

Էրմէնի Պաթրիգի րիւթպէթլու Ներսէս էֆէնտի հայրիթէլերի քեաֆ-ֆէի էֆրատը միլլէթէ էրմէնիյանը իֆրատի իհսանիյէթ վէ ֆէտաքեար-լըղըլա ամէլլերին հիւսնի Թէվէճճիւհինէ մազհար օլտըղը կիպի, Սուրեանի մի-լէթինէ սախի խըրարը իհսանիյէթ վէ իւզագլը իլիֆթալ վէ Թաաթթու-ֆաթ իթտիկի ճիհէթլէ, Պաթրիգը միւշարիլէյհինհագրէթլէրինին իւթիֆա-ըը էհասընըտան ֆէվգէլատէ մինթէ-տար վէ մանչուն էքէն, էլան Պաթրիգ-լիք քիւրսիսինէ էննիտէն ավտէթ իւ-լէթինիմէտէն տօլայը միլլէթը Էրմէ-նիյանըն պախթիյար վէ մէսուտ օ-լտըղլարը միւսթաճաղլըրի Թարիֆ օ-լտըղը կիպի, Թաիֆէյի սախի Սուր-եանի միլլէթի նամընա իւչպու վէցի-լէ իլէ բէթիպէ կիւնտէ Ներսէս էֆէն-տի հայրէթլէրինի մաէլ իֆթիխար վէ ալխընէն Թէպրիգ վէ Թէհնիյէ իլ-էրիմ ։

20 քեանունը էվվէլ 82

Տէրսաատէթտէ
Սուրեանիլի գատիմ միլլէթի
Պաթրիգ վէքիլի
Աբտուլէ Նասիբեան

—

Բէսիմիլի Բարթօղիմէոս Մէհկեանըն պիրինճի ճիլտինին 24ինճի վէ սօն ճիւզի տախի պու քէրրէ մէյտանը ինթիշարէ չըգմըշ վէ պէօյլէճէ պիրինճի սէնէսի թէքմիլ օլմուշ օլմագլա, կէլէճէք տէֆա իքինճի ճիլտին պիրինճի ճիւ-զի նէշր օլունմազա պաշլայաճագ տըր ։

Բիսալէի մէվգուԹէի մէզգիւ-րէնին կէչէն տէվրը սէնէվիյէնտէ նէշր իթտիկի բէսիմլէրը միւն-թէրիճաթը միւխթէլիֆէսինինէ-ֆասէթի սայէսինտէ պիհագգըն ումում միլլէթին մագպուլը բաղ-պէթի օլմուշ օլտուղունտան, պուն-տան պէօյլէ սախի մագալէ թարա-ֆընտան օլունան վաֆր մուճիպինի-ճէ, հոլալ խատէն իւշպու տէվրը սէնէվիյէ սախի բէսիմլէրը վէ միւնթէրիճաթը տահա զիյատէ թէզյին իթմէք ու իթտինա օլունաճաղը հասէպիլէ էհալի Թարաֆընտան պիր գատ տահա մաղպուլը բաղ-պէթ վէ թէրիճիհ օլունաճաղը շիւպ-հէ կէօրիւլմէզ գատար չիւրէկ էօղ-տըր ։

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Պու կիւն Ֆրէնկլէրէ էլէ պաշը օլմագը միւնասէպէթիյլէ Ղալա-թա պօրսասը գափալը տըր ։

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ
ԹՐԱՄՎԱՅ ՇԻՐՔԷԹԻ

Մէճլիսը իտարէնին գարարը միւճիպինճէ, սալֆ. 1883 սէնէսի յանվար 10 ընտան իթիպարէն չիրքէթը մէզգիւրէ Սանտըղընտա Նօ. 21 ֆայիզ գուբօնը ալթուն աղչէ օլարագ պէհէր հիսսէ իչիւն 25 ղուրուշ հիսապըյլա թէտիյէ օլունաճաղը հիսսէտարանա իլան օլունուր ։

Պունա միւթէալլիգ օլան պօր-թրօլար յանվար 2 ալէն իթիպա-րէն հէր հաֆթա բազար էրթէսի վէ ճումաա կիւնլէրի էօյլէտէն սօնրա սաաթ 1 ալէն 4է գատար մուայէնէ օլունաճագ վէ 8 կիւն սօնրա թէտիյաթ վու-գու պուլունաճագ տըր ։

Տէրսաատէթ 26 տէկտ. 1882
Մէճլիսը Իտարէ
Մ. ԹՐԻՊԼԷ

Մ. ԶԷՄՊԼՐԼԷՑԻՆ ՆՈՒԹԸ

Ինկիլիթերրա թիճարեթ նաղրեը օլուպ ակրպէթի թարաֆտարը պուլունան Մր. Զէմպլրլէյնին Ինկիլիթերրատա Լէնքէշիր նամ մահալաէ իյրատ իթմիշ օլուսը նուիդ սան բուսմա իլե կէլէն Թայշ դաղէթատանատա կէօրիւմիւշ օլմապա, նուիդը մէդքիւրան Մրբրա միւթէպալիդ ալան Ֆրդրաթարիր պէր վէճը զայր նայէ ու թէրճէմէ իտէրիդ։

Մրբրը մէսէլէսինին չու սրբատատա նէ հալ ու վաղէյէթ քէսպ իթտիկինի պիր քերրէ նաղրը տիդգաթա պալրմ. զանն իտէրսիմ քի, Մրբրբատաքի Ինկիլիդ մէնտաֆիլինին էհէմմիյէթինի հէյքիմէ ինքտար իտէմէդ։ Պէն՝ ատհապը թաՀվիլաթըն մէնտաֆիլինէն պահա իթմէյօրը, զիրա պէնճէ ծնլար՝ քէնտի մէնտաֆիլէրինե բէր կէուզել տրդգաթ իտէպիլիրլը։ Մուամիլէյհամ թահվիլաթ համիլլերի քիւլլիյէթլի ֆայդ ալմադ իւզրէ, էճնէպի պիր միլլէթ ադչէ իգրազ իթմիշէր, էվ օ հալտէ պէօյէ պիր քեարճըլըզին (սրէդիւլանին) թէնլիքէսինի տէ կէօզէ ալմըշ օլապիլիրլը։ Ատաճագ լարընը թօրլամադ վէեա ֆայիդէրինի արթըրմադ իւզրէ մուամիլէյհամատհապը թահվիլաթըն հիւքիմէթ միւրաճաաթ իթմէյէ հազդ ըլը եօգ տը։ Ֆադալա ասհապը թահվիլաթըն մէնտաֆիի խարիճինտէ էվ պիսապիթիւն պաչդա պիր յէ.յ վար տը քի օ տա ճէ.սիմ Ինկիլիզ սերմայէյէրինին Մրբրատա սուրէթը մէչրուանէտէ վասի ումուրը թիճճարիյէտէ էվ տաիր մէսալիհ էվ թէչէպալիսաթը նաֆիսատէ գուլլանըլմասը տրը։ Պիթիւն պու թէչէպալիսաթ Մրբրբատ ֆիտատյի մուճիպ օլաճագ ատրէթատ մէզդիի ֆիիլ ու լեճրայէ վազ օլունմուչյար տրը։

Պու Ինկիլիզ սերմայէյէրինին Մրբրբատ եազըլմասը իւզէրինէ Մրբրը իլե Ինկիլիթերրա պէ.յինտէքի միւնասէպաթը թիճճարիյէ խայլիսէն խայլի արթմըշ տրը։ Շու օրբատա Մրբրը էն զկյատէ պու մէմլէքէթ (Ինկիլիթերրա) իլե իճարեթ իթմէքտէ օլաուղունան, Ինկիլիթերրատա պուլունան պինլէրճէ էվ պէյլերի կիչ օ հիւքիմէթ ադչէ իգրազ իթմիշէր, էվ օ հալտէ պէօյէ պիր քեարճըլըզին (սրէդիւլանին) թէնլիքէսինի տէ կէօզէ ալմըշ օլապիլիրլը։ Ատաճագ լարընը թօրլամադ վէեա ֆայիդէրինի արթըրմադ իւզրէ մուամիլէյհամատհապը թահվիլաթըն հիւքիմէթ միւրաճաաթ իթմէյէ հազդ ըլը եօգ տը։ Ֆադալա ասհապը թահվիլաթըն մէնտաֆիի խարիճինտէ էվ պիսապիթիւն պաչդա պիր յէ.յ վար տը քի օ տա ճէ.սիմ Ինկիլիզ սերմայէյէրինին Մրբրբատա սուրէթը մէչրուանէտէ վասի ումուրը թիճճարիյէտէ էվ տաիր մէսալիհ էվ թէչէպալիսաթը նաֆիսատէ գուլլանըլմասը տրը։ Պիթիւն պու թէչէպալիսաթ Մրբրբատ ֆիտատյի մուճիպ օլաճագ ատրէթատ մէզդիի ֆիիլ ու լեճրայէ վազ օլունմուչյար տրը։

Պունանան մաատա պալատէ պէյան իթտիկիմ թիճարեթճէ պէօյիւք մէնֆաաթատան պաչդա, Ինկիլիթերրա իլե Շարդ պէյնինտէ էն պէօյիւք թարիգ օլան Սհէյիշ գանալընին մուհաֆազասը խուսուսընատա տատհ բէք չօգ զկյատէ մէնֆաաթըմըզ վար տը։ Թէքմիլ Հինտիսթան էվ հէմտան թէքմիլ Զին իլե Ավստրալիա էվ օ ճիվարլարատաքի ճէզիրէլէրլէ օյան թիճարեթիմիզ թարիգը մէզքուր վասէթատըյլա իճրատ օլունմադատտ օլատուղունատան, իչատա Հինտիսթան եօլընին էմնիյէթը հալինի թէհլիքէյէ գէյատադ հիչ պիր չէյ, մուգատ պուլմամասը պէրճէ պէրճէնճի տէբէճէ էհէմմիյէթլի պիր մատէ տիր։ Էվ պու մէնֆաի մէվճուտ օլատուգդան՝ Մրբրբատ վատգատ պուլան ելտիլալ միւվաճէհէնատէ տիկէր տէվլէթլէր գայտրզ տավրանադ իսթեէլէր պիլէ, պէրգամ օլ պատատ պիրա ֆիւթատ տուրմամըզ էվ հիչ պիր չէյ հրա իթմէմէ քէլցիմիզ միւմքին մի իտի։

Հիւքիմէթ իճրատ մուամիլէյէ տատէթ ծրնատա իտի։ Իրթիքալ զանհրատա կէթիրմէք ֆիլրրի դէօզէ չարբար սուրէթատ պաչ կէօսթէրմէքտէ իտի։ Հաթթա վաղատաթը տիրեէ զանհրատ էրմէք թէգարրուզ իթտիկինի կէօսթէրմիշ տիր։ Պիր գաչ այ օնդրա հէր նէ գատար Ինկիլիթերրա էվ Ֆրանսա թարաֆընատան Մրբրբատ քիւլէյէթլի պիր գուվվէթի տարէրիյէ սէվգ օլունմուշ իտէ տէ, իսքինտերիյէ իլե Մրբրբին միւթէալիֆ մահալլերինատ պիր Էվրարը գբրինը վազատ պուլմուշ տրը։ Ֆադաթ պիզ իւմիտ իթտիք էվ օ վազթլար եանի սէնէի ճարիյէնին իլք այլարընատա իւմիտ իթմէյէ տէ հազդրմըզ վար իտի քի, իչէր՝ պիր միւտաթէլէի ղէճրիյէյէ միհթաճ օլմադըզդան թէսվիյէ օլունճադտը։ Պիրմ՞իրմինիզ, օ վազթլար խրիֆիկիրան ֆրդատ ազալարընատան պաղրրը՝ ատրհ ալ մուամիլէյի գաթլէյէ էվ միւէսսիրէ իճրատ իթմէտիկիմիզ իչին պիզի թահվիր մէտէն տիր։ զիրա հէր մէտէնի հիւքիմէթ պու հրմայէյէ անէրի մաղհար իթմէյէ հազը պուլունճադտը։ Էկէր իշ պէզլէ տէյիլ իսէ, օ հարտէ թէքմիլ տիտնեատա պուլունան Ինկիլիզէր էվ եախատ եալընը Ինկիլիթերրա զատպ օլունուպ, պու զատպ ու զատրը ֆիրիլի ֆոտ ճէպայա չարբրբմադը օլուճագ էվ պէզլէճէ Ինկիլիթերրա հիւքիմէթի Ինկիլիզէրին մէնաֆիինէ ալագատար պուլունմադը սայբ.լաճագ տրը։

Պունանան մաատա պալատէ պէյան իթտիկիմ թիճարեթճէ պէօյիւք մէնֆաաթատան պաչդա, Ինկիլիթերրա իլե Շարդ պէյնինտէ էն պէօյիւք թարիգ օլան Սհէյիշ գանալընին մուհաֆազասը խուսուսընատա տատհ բէք չօգ զկյատէ մէնֆաաթըմըզ վար տը։ Թէքմիլ Հինտիսթան էվ հէմտան թէքմիլ Զին իլե Ավստրալիա էվ օ ճիվարլարատաքի ճէզիրէլէրլէ օյան թիճարեթիմիզ թարիգը մէզքուր վասէթատըյլա իճրատ օլունմադատտ օլատուղունատան, իչատա Հինտիսթան եօլընին էմնիյէթը հալինի թէհլիքէյէ գէյատադ հիչ պիր չէյ, մուգատ պուլմամասը պէրճէ պէրճէնճի տէբէճէ էհէմմիյէթլի պիր մատէ տիր։ Էվ պու մէնֆաի մէվճուտ օլատուգդան՝ Մրբրբատ վատգատ պուլան ելտիլալ միւվաճէհէնատէ տիկէր տէվլէթլէր գայտրզ տավրանադ իսթեէլէր պիլէ, պէրգամ օլ պատատ պիրա ֆիւթատ տուրմամըզ էվ հիչ պիր չէյ հրա իթմէմէ քէլցիմիզ միւմքին մի իտի։

Հիւքիմէթ իճրատ մուամիլէյէ տատէթ ծրնատա իտի։ Իրթիքալ զանհրատա կէթիրմէք ֆիլրրի դէօզէ չարբար սուրէթատ պաչ կէօսթէրմէքտէ իտի։ Հաթթա վաղատաթը տիրեէ զանհրատ էրմէք թէգարրուզ իթտիկինի կէօսթէրմիշ տիր։ Պիր գաչ այ օնդրա հէր նէ գատար Ինկիլիթերրա էվ Ֆրանսա թարաֆընատան Մրբրբատ քիւլէյէթլի պիր գուվվէթի տարէրիյէ սէվգ օլունմուշ իտէ տէ, իսքինտերիյէ իլե Մրբրբին միւթէալիֆ մահալլերինատ պիր Էվրարը գբրինը վազատ պուլմուշ տրը։ Ֆադաթ պիզ՝ Աքատալ իչին հէր նէ տէ տիչինատէ (քի պու խուսուսը քէչի ու կյզսանը թարիխ իչին տէ միւշքիլ օլաճագ տրը) պէն նիհայէթ չունու տիմէք իսթերիմ քի. Աքատալ տատ տատքերէրէ վատէթատ օլմուշ տրը։ Բաչտի մէրգուտատատքիրը Մրբրդիէնին միւրեվվիճը էֆքեար ու ամալի օլուպ, ատատքիրը մէրգու մէնին իսթէտիկի իսէ՝ մուատչրը.ը թատուրրը.

նընն արթմատը իտի։

Իչնէ ատատքիրը մէրգումէնին իսթէտիկի չէյ պու օլուպ, էկէր պունա միւատատէ օլունատա իտի, շիպտէ եօգ քի, խըտիվ ադ օլունատագատա, էէրինէ պիր ատքերի տիսթատթօրլրդ կէլէճէք։ Մէմլէքէթին մալիյէսի խարապ օլաճագ։ Էվ ըէֆահիյէթ էվ մուսուրիյէթը մատատյէտի պիր չէդ սէնէյէր կէրի գալատճադը։ Իշթէ պու ահվալ էհատատնատա Ինկիլիթերրա իլե Ֆրանսա՝ Մրբրբ օրատուսընին միւթալէպատընա մուգավէմէթ իթմէյի խըտիվ նատիհատ իթտիլէր, էվ պիգիմ նատիհատըմըզդա մուվաֆֆագ իչնէ շիմտի.քինատէ բէք զկյատէ միւշքիլատ չըզաճագտը։ Ֆադաթ պիզ՝ նատը.ը քի եօգատրատա պէճատ իթտիմ, ամմա ու մանալիհի հիւքմի սուրէթատ իտատքէ իտատրէք գուվվէնի ճէպրիյէ իսթիսալնէ լիֆզամ գալմադ զանն իթտիք, էվ հաթթա պունան թէճրիպէսինի պունատա ագատմքի նիմայիշլէրատ կէօրտիք։ Հիւքիմէթը հաղրբէ պու նիմայիշի պիրինճի տէֆա իճրատ իթմէյօր։ պիզ տիկէր տէվլէթլէրլէ պէրապէր Ցուլչնոյա ատնանամա կէմնատրտիք, էվ պունան նէթիճէսի օլարագ հիւքիմէթը Սենիյէ Գարատաղըլարա գարը իթմիշ օլուղու թէատհիւատաթը էյֆա իթտի, էվ անէրին սրադինի Պէրլին ատնանամէ տինին ատքեատնա թէվֆիգ էն արթրաը։ Բէզարիք պէօյլէ պիր նիմայիշը միւթէֆիգատէ ապէտնատէ Ֆուանան հուտուտը մէսէլէսի թէսլիյէ օլունտու, էվ Եունան փալէթի Ինկիլիթերրայա, էվ օ վազթ վախիմ սուրէթատ թատհը թէհտիատ պուլունան Էլրօբա՝ ուլչ ու միսալէմէթինի մուհաֆազա իտէն Ինկիլիզ հիւքիմէթինէ մինդէքատար գալմըշտը։ Տերլերդի պիր վազատատան ատնրա ինանըն ադը պրշրնա կէլիպ թէճրիպէքատար օրտ։ Պէն պու վազատը էյնէճ թէատիդ իթտիմ էվ թէքմիլ վուգուսթը պիսայէթինատէն հայէթինէ գատատ նէ տէրէճէ թէքմիլ իսթտիկինի քէնտիճէ թէքէքքիրը էվ միւլահազա էյլէտիմ, էվ նիհայէթ Ինկիլիզերրանը օ վազթլար պունատա պաչդա ադիլատէ պիր մէսէլէք թուսթատատաճաղընա գարար վէրտիմ։

Օ վազթ պու մէսէլէյէն հատգիը ալըրմադ իչին եալընը պիր եօլ վար իտի, եանի իչէն պիսսպիսթիւն էլ չէքիպ շէյլէ տէյէպիլիր իտի։ «Մրբրբն իշինտէ պիզ գարընմայը։ էվ Միւէնիշ գանալը մէսէլէսի ադչէ մէսէլէսի տիր։ պունատէրին մէմլէքէթը մէզքուրատ մէնֆաաթը օլանըարատ էվ հէր մահալատէ պուլունանինկիլիզ ահվալը սէֆանինէ իլան իտէրիզ քի, պունատան պէօյլէ քէնտիլէրինի կէօզէթանընէք, զիրա պիզ քէնտիլէրինէ միւթթասրֆ օլատու գլարը ֆարթը զէքատա էվ տրդայէթ ու ըֆֆէթէ էվ իսթիլա մէթլէրի ումմատ թրապիզոն էհալիսինճէ միւէյլէմ իտիկի մուգատատմա վիլայէթիվզատ պրրագմէշ օլատուզը բէք չոգ ատարը նաֆիտա էվ խայրիյէ իլե միւսպէթ տիր։

Իչպու թէվֆիհամատան ատալը ակրար տատիմի ատպուտիյէթիմիզ օլան տուտի թէզայիտը չէվքէթ էվ իճլալը հաղրէթը Բատիշահիյի ումուտ էհալի պիր գաթ տահա եատա ու թէքամիլ իյրէմիշէր։

Բաչտի միւշարիէյհ հաղրէթլէրի՝ թէրազը էվ մանուրիյէթը միք ու վաթան հագգընատա չիատէթը զայրէթլէ միւթթասրֆ նատիր իւլ էմալ զէվատատան օլուպ, ատյէի հաղրէթը Բատիշահիտ, միւշարիէյհ հաղրէթլէրինին հիմմէթի եւիպնատէն մէմլէքէթիմիզ պիր գաթ տահա չէրէֆատ օլաճաղընը գատիհն պիլիրիզ։

Միւշարիէյհ հաղրէթլէրինին մուվաֆֆագէյէթի իչչու մէմուրիյէթի ճէնատէլէրինին խաբերի Թրապիզոնա վիլայէթինատ, էհալինին եիւզիհատատ կէօրիւմիւշ օյան ատատը պէշչէյէլէ մուայնէն էվ իչպու վարագատան կաղէթատ միւթպերէրի ալինիզէ սիրատթէլ կէնտերիմէսի հազդընատա պիր չօգ զէվաթը միւթպերէրինին իլթիսատաթ վազըսէրէի իլե միւէյյէտ պուլունարընատա մէսնի, հէման հազդ թէտարա հազրէթլէրի միւշարիէյհ հաղրէթլէրինին էվվէլբի մէմուրիյէթի զէմանընատաքի մուտֆագգէյէթի իհսան իյէտատնը։

13 դեկտ. 1882

ՐՈՒՃՈՒԴ

Տէր խմբագիր,

Կ'ազատէմ որ հաճի.ք հրատարակել ներփակեալ գրութիւնը որ պատճէն է իմ առ Փոխ-Հրագրոյ Մեծ. խմբագրին ուղղած մի նամակիս և ընդունել կանխաւ Ընարհակալութիւնս։

Մնամ ողջունիւ առ Զեզ

Ն. Ս-Ի-ՆԱ-Ն Ս. Վ. Դէէ-ՐԵ-Ն

Աւտալ. Տ. Հայոց Ի Պուլկարիա

Բուսճուգ 15 դեկտ. 1882

Մեծ. Տէր խմբագիր,

Մի քանի ամիսներէ ի վեր Ձեր թերթին մէջ «Մկրտիչ Ս. Թիւթիւնճիէֆ» ատորագրութեամբ քաղաքէս Զեզ խրկուած հատուածներ կը հրատարակէք որոց շարժառիթն է տեղւոյս Քաղխորհուրդը և այլ մի քանի անձինք անուանարկել։

Իր ամեն գործառնութեանց օրինաւորութեան վրայ վստահ լինելով և չտալով մի «Թիւթիւնճիէֆի» անիմաստ զրախօսութիւնը միւթթասրֆ օլատու գլարը ֆարթը զէքատա էվ տրդայէթ ու ըֆֆէթէ էվ իսթիլա մէթլէրի ումմատ թրապիզոն էհալիսինճէ միւսլիմ իտիկի մուգատատմա վիլայէթիվզատ պրրագմէշ օլատուզը բէք չոգ ատարը նաֆիտա էվ խայրիյէ իլե միւսպէթ տիր։

Իչպու թէվֆիհամատան ատալը ակրար տատիմի ատպուտիյէթիմիզ օլան տուտի թէզայիտը չէվքէթ էվ իճլալը հաղրէթը Բատիշահիյի ումուտ էհալի պիր գաթ տահա եատա ու թէքամիլ իյրէմիշէր։

Բաչտի միւշարիէյհ հաղրէթլէրի՝ թէրազը էվ մանուրիյէթը միք ու վաթան հագգընատա չիատէթը զայրէթլէ միւթթասրֆ նատիր իւլ էմալ զէվատատան օլուպ, ատյէի հաղրէթը Բատիշահիտ, միւշարիէյհ հաղրէթլէրինին հիմմէթի եւիպնատէն մէմլէքէթիմիզ պիր գաթ տահա չէրէֆատ օլաճաղընը գատիհն պիլիրիզ։

Միւշարիէյհ հաղրէթլէրինին մուվաֆֆագէյէթի իչչու մէմուրիյէթի ճէնատէլէրինին խաբերի Թրապիզոնա վիլայէթինատ, էհալինին եիւզիհատատ կէօրիւմիւշ օյան ատատը պէշչէյէլէ մուայնէն էվ իչպու վարագատան կաղէթատ միւթպերէրի ալինիզէ սիրատթէլ կէնտերիմէսի հազդընատա պիր չօգ զէվաթը միւթպերէրինին իլթիսատաթ վազըսէրէի իլե միւէյյէտ պուլունարընատա մէսնի, հէման հազդ թէտարա հազրէթլէրի միւշարիէյհ հաղրէթլէրինին էվվէլբի մէմուրիյէթի զէմանընատաքի մուտֆագգէյէթի իհսան իյէտատնը։

13 դեկտ. 1882

ՐՈՒՃՈՒԴ

Տէր խմբագիր,

Կ'ազատէմ որ հաճի.ք հրատարակել ներփակեալ գրութիւնը որ պատճէն է իմ առ Փոխ-Հրագրոյ Մեծ. խմբագրին ուղղած մի նամակիս և ընդունել կանխաւ Ընարհակալութիւնս։

Մնամ ողջունիւ առ Զեզ

Ն. Ս-Ի-ՆԱ-Ն Ս. Վ. Դէէ-ՐԵ-Ն

Աւտալ. Տ. Հայոց Ի Պուլկարիա

Բուսճուգ 15 դեկտ. 1882

Մեծ. Տէր խմբագիր,

Մի քանի ամիսներէ ի վեր Ձեր թերթին մէջ «Մկրտիչ Ս. Թիւթիւնճիէֆ» ատորագրութեամբ քաղաքէս Զեզ խրկուած հատուածներ կը հրատարակէք որոց շարժառիթն է տեղւոյս Քաղխորհուրդը և այլ մի քանի անձինք անուանարկել։

Իր ամեն գործառնութեանց օրինաւորութեան վրայ վստահ լինելով և չտալով մի «Թիւթիւնճիէֆի» անիմաստ զրախօսութիւնը

ՄԷՔԵԱԹԹԱ

ԹՐԱՊԻԶՈՆ

Հեհրը մէզքուր մուխթրիմիպատէն մահրատամբրա կէօնտէրիլէն պիր մէքթուպ տը։

Մուէլլիֆ Էֆէնտի,

Պու տէֆա ատամթը ադրէի հաղրէթը ՀԻՀանատարիատէն օրադրդ Գասթատունի վրայի տէվլէթլու Աբբրի բաչա հաղրէթլէրինին Թրապիզոն վիլայէթինէ նագը մէմուրիյէթ պոյուրմուշ օլատուգդարընը խապէր մէէրլէթէսրի ալընը։

Մուէլլիֆի Էֆէնտի,

Պու տէֆա ատամթը ադրէի հաղրէթը ՀԻՀանատարիատէն օրադրդ Գասթատունի վրայի տէվլէթլու Աբբրի բաչա հաղրէթլէրինին Թրապիզոն վիլայէթինէ նագը մէմուրիյէթ պոյուրմուշ օլատուգդարընը խապէր մէէրլէթէսրի ալընը։

Իմամ պուրսարը քէնտի բէնտիլէրինէ թատավուր իթմէլէրինի օգույանլարընդա թմսիյէ իսէր, էվ եախատ Ֆէյզ «Օնճէ» էվ Եա «Գէրբէ»-ոէ-ի կիւզել սահիֆէլէրինի պէր քէրրէ տահա օգուտալարընը նասիհատ էյլէրիզ։

Պու մէնզարէյնին իւզէրինէ դբի կիւն կէչտի։

Մէրգուման մահպուս գատընարատա թէհտիտ իսէն հիչ պիր թէհլիքէ կէօրիւնմէմէքտէ իտի։

Եվվէլա Անթիտ ատ Մանթէկիս Եկը գանընատա տէյիլ իտի։ պրճնատան մատատա մուամիլէյհին օրատատ պուլունմամատ պիր սէպէպը էնիկէթ սապրմատատ պիկէ, պու բրէնին Ինդիլ գուլէյէ կէլմէսի բէք նատիր վուգուս պուլուր պիր չէյ իտի։

Օն պէշ սէնէտէն պէրու Անթիտ ատ Մանթէկիս մէզքուր գուլէնին էլիկնատէն իչէրի այադ պատմանը օլուպ, Պանչ ս էէմէք կէթիրէն ուշագ տտիսի ատանդան զանատանրատատ Փրիսիտատ տը Շան ա՝Իվէրէ նատրլ մուամէլէ իտէր քի, էվ մէրգումէ գատրան տտ օ մուամէլէյէ պուլունուր իտի, եանի եէմէյին սէբէթինի ներտիվէնին պիրինճի պաղանընի իւզէրինէ վազ իտուպ, պիր ադ տատա եօգատը չըդմադ տրզընի էվ մահպուսէ գատընա հիչ պիր լըզրատ իթմէյսկին չէքիլիր կիտէր իտի։

Պանչ՝ քէրմէտի էլինէ կէչիլիսէն պէրու, քէմալը մէսերէթ էվ մահզուզէյէտ պուլընտրը, պու բիճահ ու սատատէթինին մուէպպէտ օլմատընը արզու իթմէքտէ իտի։ Հալը հազրը թէմամրյա միթալէ մէկի ունութմադատ էվ իսթիգրալը ատա խաթրընա կէմիրմէկ մէկէ չարըմադատ էվ պունատան էօթէյէ քէնտիսի իչին ատատէթ օլամադ զանընատա պուլընմադատ իտի։

Եկլանթին պու էֆքէատատ տէյիլ իտի։ . . . Պէնիսն հէր տագիգատընատա մէզքուրմէ գրդ՝ գաբթանը մէզքուրմէ օսկուն գատրյա խրթատպէն «Անդարիպ կէլիպ թիկիզի տէ գուրթ արաճաղը» տէյու սէօյլէտիկի սոն քէլիմէլերի իսթրընա կէթիրմէքտէ, էվ պէբլենիքէն գուրթարդընը պիր ան էվվէլ միտրատը իչին ան սամիտ իւլ գալը տուվալէր իթմէքտէ իտի։

Մատատիկի էրթէսի կիւնինէ ադչամընը Պանչին ատատէթինէ միւշէվվէշ պիր վէսվէսէ էվ էնտիչ գարըշմադա պաղրատմադատա իտի։ Մուամիլէյհամ գատընը պիր ադ միւատէթ պէրրադլանմըշ օյան կէօր եիպինիս պիր թաքը պօրալը պուլուրտը գարլամադատա իտիկէր։

(Տէվ-ի)

Իմամ պուրսարը քէնտի բէնտիլէրինէ թատավուր իթմէլէրինի օգույանլարընդա թմսիյէ իսէր, էվ եախատ Ֆէյզ «Օնճէ» էվ Եա «Գէրբէ»-ոէ-ի կիւզել սահիֆէլէրինի պէր քէրրէ տահա օգուտալարընը նասիհատ էյլէրիզ։

Պու մէնզարէյնին իւզէրինէ դբի կիւն կէչտի։

Մէրգուման մահպուս գատընարատա թէհտիտ իսէն հիչ պիր թէհլիքէ կէօրիւնմէմէքտէ իտի։

Եվվէլա Անթիտ ատ Մանթէկիս Եկը գանընատա տէյիլ իտի։ պրճնատան մատատա մուամիլէյհին օրատատ պուլունմամատ պիր սէպէպը էնիկէթ սապրմատատ պիկէ, պու բրէնին Ինդիլ գուլէյէ կէլմէսի բէք նատիր վուգուս պուլուր պիր չէյ իտի։

Օն պէշ սէնէտէն պէրու Անթիտ ատ Մանթէկիս մէզքուր գուլէնին էլիկնատէն իչէրի այադ պատմանը օլուպ, Պանչ ս էէմէք կէթիրէն ուշագ տտիսի ատանդան զանատանրատատ Փրիսիտատ տը Շան ա՝Իվէրէ նատրլ մուամէլէ իտէր քի, եանի եէմէյին սէբէթինի ներտիվէնին պիրինճի պաղանընի իւզէրինէ վազ իտուպ, պիր ադ տատա եօգատը չըդմադ տրզընի էվ մահպուսէ գատընա հիչ պիր լըզրատ իթմէյսկին չէքիլիր կիտէր իտի։

Պանչ՝ քէրմէտի էլինէ կէչիլիսէն պէրու, քէմալը մէսերէթ էվ մահզուզէյէտ պուլընտրը, պու բիճահ ու սատատէթինին մուէպպէտ օլմատընը արզու իթմէքտէ իտի։ Հալը հազրը թէմամրյա միթալէ մէկի ունութմադատ էվ իսթիգրալը ատա խաթրընա կէմիրմէկ մէկէ չարըմադատ էվ պունատան էօթէյէ քէնտիսի իչին ատատէթ օլամադ զանընատա պուլընմադատ իտի։

Եկլանթին պու էֆքէատատ տէյիլ իտի։ . . . Պէնիսն հէր տագիգատընատա մէզքուրմէ գրդ՝ գաբթանը մէզքուրմէ օսկուն գատրյա խրթատպէն «Անդարիպ կէլիպ թիկիզի տէ գուրթ արաճաղը» տէյու սէօյլէտիկի սոն քէլիմէլերի իսթրընա կէթիրմէքտէ, էվ պէբլենիքէն գուրթարդընը պիր ան էվվէլ միտրատը իչին ան սամիտ իւլ գալը տուվալէր իթմէքտէ իտի։

Մատատիկի էրթէսի կիւնինէ ադչամընը Պանչին ատատէթինէ միւշէվվէշ պիր վէսվէսէ էվ էնտիչ գարըշմադա պաղրատմադատա իտի։ Մուամիլէյհամ գատընը պիր ադ միւատէթ պէրրադլանմըշ օյան կէօր եիպինիս պիր թաքը պօրալը պուլուրտը գարլամադատա իտիկէր։

(Տէվ-ի)

թեանց կարեւորութիւն տալ ու անոնց պատասխանելու ջիջանիլ, Պատ. Թաղ. խորհուրդը արհամարհական լռութիւն մը պահել արժան դատեց, լռութիւն մը սակայն, զոր Պ. Թիւթիւնճեճեֆ պարտի պզտ չանալ իր անձին նկատմամբ նպաստաւոր կերպով մեկնելէ և իր օդէն քաղուած զրպարտութեանց մէջ յառաջ երթալէ, քանզի ինքն ալ քաջ գիտէ որ ի հարկին անկարող պիտի լինի ապացուցանել և ոչ իսկ մին այն ծերութիւններէն, զորս անխոհեմաբար և անկեղծօրէն կը փափաքի բեռցնել Թաղ. խորհրդոյ և այլ անձանց վրայ:

Ձեր Թղթակցին մէկ անհերեւութը միայն, որով նա իմ պաշտօնավարութիւնս ապարանել կը նկրտի, ես իմ կողմանէ երեւան հանել պարտ համարեցի ներկայ գրով, զոր հրատարակելնիդ կը խնդրեմ։ Մկրտիչ Ս. Թիւթիւնճեճեֆ կ'ասէ, այո՛, երբ ձեր Թերթին 1728 Թուոյն մէջ կըսէ թէ, երկար ժամանակէ ի վեր կորոյ մ'անձինք առանց ժողովրդեան կամաց և քուէին՝ ազգ. վարչութեան ղեկը ձեռք անցուցած ազգ. մասուկին և ժողովրդեան իրաւանց վրայ կ'բռնակալեն:

Չեմ կրնար, իբրև ընտր. ժողովոյ նախագահ, լռել այս ձրի զրպարտութեան առջև, և չյայտարարել առաջին և վերջին անգամ մը, Թաղ. խորհրդոյն ատտ միշտ ժողովրդեան քուէիւքն ընտրուած է, քուէարկութեան ամեն օրինաւոր ձեւերը անթերի գործադրուելով:

Աւելորդ չեմ համարիր նաև յարել թէ, ներկայ Թաղ. խորհուրդը, զոր տարբեր գոյներով կը ճգնի ներկայացնել Ձեր Թղթակիցը, ներկայ տարւոյն սկիզբը հաւաքապէս հրաժարեցաւ իր պաշտօնէն և հազիւ իմ և ժողովրդեան մի մասին թախանձագին խնդրանօք յօժարեցաւ ետ առնուլ իր հրաժարական:

Նամակս կնքելէ յառաջ Մեծապատիւ խմբագիր, Ձեր ներողամտութիւնը խնդրելով, կը համարձակիմ Ձեզ մի բարեկամական խորհուրդ եւս տալ, այն է՝ առանց նախապէս իրաց ճշդութիւնը ըստ կարելւոյն ստուգելու, չհրատարակել թիւթիւնճեճեֆի նման թղթակիցներու Ազգ. աշխատաւորաց նկատմամբ թշնամական և անհիմն զրպարտութեամբ լի գրութիւնները որք, անկեղծօրէն կըսեմ, հեռի են Ձեր Թերթին յարգը բարձրացնելու. ծառայելէ:

Մնամ ողջունիւ առ Ձեզ
Ն. Յովհաննէս Մ. Հոգ. Գրիգորեան
Առաջ. Տ. Հայոց ի Պուլկարիա
Ռուսճուգ
15 դեկտ. 1882

ԵԷՆԻ ԶԱՐՐԱ

17 դեկտ. 1882 Եէնի զարու

... խմբագիր,

Մօսէս չորեքշաբթի անար 971 Թուոյն մէջ ուրախութեամբ կարդացի երեւելի փաստաբաններէ Մեծապատիւ Աւետիս էֆէնտի Եօրտամեանի մի գրութիւնը, որով Մարտիրոս Գասպարեան Բալեանց անուն անձին Ս... կառավարական քահանէն գրած մի աղեկատուր նամակէն զգածուելը, և եթէ նորա անմեղութեան համոզուի դատապարտութեան վրեժ այն ջնջուելու մասին պէտք եղած ջանքն ու աշխատութիւնը չի խնայելը ինքնայօժար կը խոստանայ:

Ուր երթէ բոլոր փաստաբանք նոյն զգացումը ունենալով վերոյիշեալ էֆէնտիի օրինակին հետեւէին, այն ժամանակ խել մը զրպարտութեամբ ամբաստանեալ խեղճեր, առանց կրոնի խտրութեան, անմխիթար չի պիտի մնային:

Ես զինքը ճանչնալու պատիւը ունեցած վայրկենէս համոզուած եմ թէ՝ Աւետիս էֆէնտի ազնիւ զգացման և խղճի տէր անձ մ'է, ինչպէս զինքը ուրիշ ճանչցողներ, նոյնպէս և ես, գուած եմ իր վրայ բոլոր այն ազնիւ յատկութիւնները՝ որոնցմով իբր ամենակատարեալ փաստաբան գովեալից կարժանանայ, և աչաւասիկ իմ համոզման իրաւացի և որդար ըլլալուն մի ապացոյցն ալ որ Մ-ն ս վերոյիշեալ Թիւ Թերթի մէջ ըսուած բոլոր ընթերցողք տեղեկացած են:

Արդ, իբր հայ, պարտաւորութիւն կը համարիմ ինձ հրապարակաւ իմ խորին շնորհակալութիւնս յայտնել Մեծապատիւ Աւետիս էֆէնտի Եօրտամեանի և յաջողութիւն մաղթել իւր բոլոր գործոց:

Ուրեմն, ներկայիս ձեր պատուական հանդէսի մէջ անկիւն մը շնորհել բարեհաճելով, ընդունիցէք խմբագիր Տէր, մեծարանացս հաւաստիքն:

Յովհաննէս Ներսէսեան

Թէրճ. Էֆքեար.—Եօրտամեան Աւետիս էֆէնտինին պարատէքի մէքթուպտա պէքր օլունան Թաւիր ու մուամէլէի ինսանիյէթ քեարանէսինի պիզ տախի ալէնէն Թագտիր ու Թաշգին իտէրէք, էֆէնտիի մումաիլէյհին պիրճիւմլէ սէնաւաթ ...լարընըն տախի պու եօլտա խայր ու սէֆակաթա պուլընաճագլարընը իւմիտ իտէր վէ եանըլըզ ափօգատլըգըն տէյիլ պիլէճիւմլէ սէնաւաթ քեարանընըն մազլում օլան էհամթիյարընա քէնտի սէնաւաթլարընըն միւմքին օլան մուաւէնէթի տիրիղ իթմէմէլէրինի վէ Եօրտամեան Աւետիս էֆէնտինին իզինի թագիպ էյլէմէլէրինի թէմէննի էյլէրիզ:

ՍՈՒՐԲ ԽՈՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՆԱԱՅ ԴԻՒՂԸ

(1606 Նոյեմբերի ... գրուած ...)

Արդէն մեծ ցաւ եղած էր Գեր. Ս. Հօր ի վաղուց հետէ այս Ս. վանքին որ ըստ օրէ անշքանալոյն նկատմամբ, որով և խնդիր եղած ժամանակէ ի վեր նորա համար մի միաբան վարդապետ ունենալու փափաքն Առաջնորդարանի կողմնէն, որուն համար Բինիայի պատ. թաղականութիւնը և պատուաւորները ոչ նուազ փափաք յայտնած և իրենց ջանքերն առ այս խոստացած էին. աչա հոս ալ նոյնպէս մեծ արժէք սալով կը խօսին, որ եթէ արժանաւոր մի վարդապետ դրուի հոն, յայնժամ այն Ս. ուխտն ալ պայծառ կը մնայ և իւր հոյակապ շէնքեր չեն կործանիր անընակ մնալով և կարելի էր լայն մեր երանաշնորհ նախնեաց պէս իւր վսեմ նպատակին ծառայեցնել եւ։ Այս Ս. վանքը յառաջ մեծ ուխտագնացութիւնք կ'լլինին եղեր, այժմ մէջը ողորմ եկեղեցական չլլալուն համար, ոչ մի գիւղ պտղի տալ կուգէ:

Այս քաղցր երեկոյթին հետևեալ օրը, նոյմ. 12, վերստին ժողովեցան Լճացիք Գեր. Առաջն. Ս. Հայրիկին մօտ իւր հրաւիրմամբ. ինչ ինչ կարեւոր խօսակցութիւններէն յետոյ կըլլին յանձնարարեց նախորդ օրուան ընդհանուր ժողովոյ նիւթ եղած և որոշուած խնդիրն յառաջ տանելու ջանքեր չխնայել, յիշեցընելով իւրեանց զրկեալ և թըշուառ զաւակաց դաստիարակութեան համար ունեցած մեծ պարտքերնին, զոր եթէ անփոյթ զանուելով չկատարեն, Աստուծոյ և Ազգին առաջ պատասխանատու պիտի մնան միշտ, բսելով թէ փողոցները զաւակաց Թափառիկ շրջելը ըսելոյն մեծ բարք մը կարելի է համարել եւ։ Ժամը 8ին հետը Լճաց Թաղ. խորհուրդն առնելով մեկնեցանք, քալելով Ռօտէկօ տակէն և Չէօֆլօ վրայէն:

Այս երկու գիւղից բնակիչք ցաճիկ են, առաջինը որչափ որ հարուստ՝ վերջինը այնքան աղքատ է և մի քանի տուն հազիւ մնացած են և ցրուելու մօտ. Ժամը 10ին ժամանեցինք ի Ս. փրկիչ. Նորին Գերապատուութիւնը իւր հետը առած ազգայիններուն հետ աչքէ անցուց զաւանը նորոգուած մի քանի տեղերը Ս. եկեղեցւոյ և միւս շէնքերը, վաթսունի չափ սխարները, ներքին և արտաքին մաքրութիւնքն. Ցետոյ ժամերգութենէն առաւօտ եկեղեցւոյ ըմբոշխնելուն մինչև գիշերուան ժամը 7, և ինչ գործեր որ կային տեսաւ. Առաւօտեան, Նոյ. 13. ժամերգութենէն զկնի հանգուրեցինք Ս. Երեւումը, որ վանքին արեւելեան կողմը սուր քարին վրայ պրասաշ քարերով շինուած մատուռ մը կը բարձրանայ. արդարև տեղ արժանաւոր և Երեւման իւր հովասուն և սիրուն տեսարանովը, օդուէս և բարձրահայեաց գիրքովը. երեսշատ և ոլորուն ... լի լեռներովը, ընդարձակ և մեծ ատարած սարերովը, ուր կարելի է բազմաթիւ ոչխարներ բուծանել առանց մեծ դժուարութեան: Ժամը 4ին տունք մեր երկրպագութիւնները Ս. տաճարին և ողջոյններ Բինիացի և Լճացի ցոյնիվոյը մեզ ուղեկից ազգայնոց և մեկնեցանք յԱկն, կոխելով սառսպառ, անհարթ ու անյարդար լեռները ուղղուած ճանապարհաւ. կը տեսնեմք վեց կամր (6 փարէ) գիւղեր, որոց շէնքեր քաղաքի գեղեցկութեան հետը կը մրցին: Կիջնեմք Ճակ քարի (տէլիկ Թաշ) ձորը, երեսի վրայ այնչափ զառիվայր է այս էջը, որ մարդ կը սոսկայ շուրջի սեպաձև և խառնշտակ նման կախեալ քարերը տեսնելով. էջը որչափ՝ ելը նոյնչափ դժուարին: Այս անմատչելի լերանց մէջէն և Ճակ քարի տակէն կ'իջնեմք, տեսանք աչա Ակն իւր սրբազաններովը և իջանք մեր Մեծ. ուղեկից Պաղտասար էֆ. Նարլըեանի տունը ժամը 11ի առեններ, ուր գտանք մեծ հանգիստ:

Ինչպէս Ս. Փրկչայ վանից՝ նոյնպէս նկարագրածս գիւղերուն ներքին և արտաքին կեանքի վրայ կը փափաքիմ ուրիշ առթիւ ի մանաւորի գրել և տեսութիւններ ընել, եթէ քաջալերութիւն գտնեմ իմ ներկայ պատմութեան ուղեկցութեան Ձեր ազգօգուտ լրագրոյն լոյս տեսնել:

1882 Նոյ. 24 Յովհաննէս ...
յԱկն Յ...

ԹԻԹԻՒԹԻՆ ԱՇԱՐԸ

Իզմիտ սանճաղընտա քէաին Իզմիտ, Գարամիւրսալ, Ատաբազար, Կէյվէ գազալարըլը Պօլու սանճաղընտա քէաին Տիւզճէ գազասը վէ Իւսկիւտար սանճաղընտա վաքը Կէյվըէ գազասը Թիւթիւն աշարը մէֆրիւ միւզայէտէյէ վազ օլունմուշ տըր:

Տէրսաատէթտէ պուլունան Տուլոնը Ռումուսէլի Օսմանլըյէնին վարտակըր մէթրուքէ մէճլիսը խարէսինէ, խարիտա խարէտի մէզքիւրէնին իղտիմալինէ մազասինէ մէճլիսին մէկըրամաճ օլունմուշ տըր:

Տէրսաատէթ 18/30 դեկ. 82
2—1

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Տէրսաատէթ մահքէմէի իւ... թինափիյէսի միւտաարի ուսուլ մուավինլիյի՝ միւտաարի ուսուլիւն գալէմի միւմէյյիզի սանիյէ Հիւսնիւ պէյէ,

Մահքէմէի մէզքիւրէ միւտաւիի ուսուլ մուավինլիյի՝ Հէյէթըն իմզաճըյէ պաշ քեաթիպի սանիյէ Համտի էֆէյէ,

Իղտիրում վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի միւտաարի ուսուլ մուավինլիյի Սիւաս Թիճարէթ մահքէմէսի րէիսի սանիյէ Ալէքսանտր էֆէյէ,

Պայպուրթ գանձարը պիտայէթ մահքէմէսի միւտաարի ուսուլ մուավինլիյի՝ ճանիք պիտայէթ մահքէմէսի միւտաարի ուսուլ մուավինի սանիյէ Օսման էֆէնտիյէ,

Սէլանիք վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի միւտաարի ուսուլ մուավինլիյի Մանասթըր վիլայէթի պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի րէիսի սանիյէ Մուսթաֆա պէյէ,

Տիյարպէքիր վիլայէթի տախիլինտէ վագը Հիւսնիւ—Մանսուր գայմագամլըղը՝ Նալաթ գայմագամլըղընտան մունֆասըլ Բէշիր էֆէնտիյէ,

Վան վիլայէթի մէճլիսի իտարէ աղասընտան Հիւսնիւ էֆէնտիյէ ըութպէի սանիյէ ընֆիը միւթէմայիզի,

Կեսաիա գազասը գայմագամլըղը Թաւիւն գազասընտան Աչմէտ էֆէնտիյէ ըութպէի սալիսէ,

Գոսօվա վիլայէթի մահքէմէի խուքուգիյէսի ճէզա տաիրէսի ըիյասէթի՝ վիլայէթը մէզքիւրէ մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի ... Մէհմէտ Շէվգի էֆէնտիյէ,

Մանասթըր վիլայէթի պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի ըիյասէթի՝ Սէլանիք վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի միւտաարի ուսուլ մուավինի սալիխ Ճէլալ էֆէնտիյէ,

Գոսօվա վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի ըիյասէթի՝ Գոսօվա գազ օրտուսու Հիւմայունը մուհասէպէ մէ... մուրու սալիսէ Աչմէտ խասիպ էֆէնտիյէ թէվճիհ պույուրուլմուշ տըր:

Վան վիլայէթի բիյատէ զապթ. թապուրը օլուպ, պու քէրրէ վիլայէթը մէզքիւրէ զապթ. թապուրը պիրինճի սըւարի պէօլիւկ պաշըլըղընա թ... Ճէն գըլընան Օսման աղայա պէշինճի ըութպէի Մէճիտի նիշանը ինայէթ պույուրուլմուշ տըր:

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻՔԱ

Ռօմա կազէթալարընըն պէեանընա կէօրէ, Տէրսաատէթ բաբա վէքիլի սաալըք Մօնսէնեօր Վանութէլլի՝ Ռօմայա մուվասէլէթ իտէրէք, տէրհալ Բաբա հազրէթլէրինին հուզուրընա գապուլ օլունմուշ տըր:

Կէօրիւնիւշէ Մօնսէնեօր Վաննութէլլինին խալէֆի օլան Մօնսէնեօր Րօթէլլի կէլէճէք յանուարըն 15ինէ գատար Տէրսաատէթէ վիրուտ իտէճէք տիր:

Մումաիլէյհ Ս. Ֆընտըգը Մօնթէֆիասքօնէ կէչիրմէք իւզրէ Բաբա հազրէթլէրինտէն ըուխսաթ ալըօ իթմիշ տիր:

—

Պէլճիքա կազէթալարընտա օգունտուղունա կէօրէ, Պէյօղլունտա Այ Թրիատա քիլիսէսի իթթիխամ լընտէ ինշա օլունաճագ օլուպ թէմէլ թաշը Բում Բամթրիյի թարաֆընտան վազ օլունան Ջարիօ նամ զըլլար մէքթէպին ամէլէսի թը՝ Էմրը ալի մուճիպինճէ Ալ թէնճէ տաիրէ Թարաֆընտան թամթիլ օլունմուշ տըր:

Մէքթէպը մէզքիւրըն հէյէթը խոճրէսի՝ քէյֆիյէթի Բում Բամթրիյինէ խապէր վէրտիքտէ, Բամթրիր միւշարիլէյհ էպնիյէի մէզքիւրէյէ միւթէալլիգ էվրագը բէսմիյէ իլէ բլանընը պուլուպ Շէհր Էմինի Մաղհար պաշա հազրէթլէրինէ թէսլիմ իթմիշ տիր: Բում Բամթրիյի՝ մէզքիւր բլանը վէ էվրագը բէսմիյէ իլէ Այի Թրիատա քիլիսէսինին էթրաֆընտա պուլունան մէզարլըղըն դըսմը ազէմի Թարիգը ամմէ Թէրք օլունմուշ վէ փազամթ արազիի մէզքիւրէնին պազըսը Բում միլլէթինէ աիտ օլուպ, օրատա պիր քիլիսէ վէ մախսուս պիր մագբէրէ մէյանէսի հէր նէվի էպնիյէ ինշասը միւսաատէ խուսուսընտա տախիլ պուլունամազ իտիյէ ... իսպաթ իտէճէք իմիշ:

Ճիսրտէ Էրին՝ խըտմէթը սաքէրիյէ միւտտէթինի իքմալ իթմիշ 31 նէֆէրաթը սաքէրիյէ վէ 457 նուֆուս հաճըլէրի համիլ օլան Պօ-Ֆօ... վափօրը՝ մէրգում հաճըլէրին 225ինի Իզմիր վէ Չանագ Գալէյէ չըգարտըգտան սօնրա, պագի գալան 232 հաճըլէր իլէ սաքէր նէֆէրաթընը Տէրսաատէթէ կէթիրմիշ տիր:

Տիկէր պազը հաճըլէր տախի բէյտէրպէյ Տէրսաատէթէ կէլմէքտէ տիրլէր:

—

Սէլանիքտէ շու սրալըգ բէք չօղ ճընայէթ վուգու պուլմագտա իմիշ: Մահալը մէզքիւրտէ Գանլը-Գուլէ ճիվարընտա իքի խալամ նաշը պուլընտուղը կիպի միւմէյյիզ Հիւսնիւ էֆէնտի նամընտա պիրի սիրգաթէրինի գամա իլէ թէհտիտ էտէրէք նարալարընը վէ թաշը թէվգիֆ ալընմըշ տըր: Բէզա պալըգճը պիր իթալիան՝ քէնտի գըզզարընտաշընը վախիմ սուրէթտէ իքի եարալամըշ տըր:

—

Սօֆիա կազէթալարընըն պէյանընա կէօրէ, Սըրպիսթան իլէ Պուլկարիսթան Թաչտիտը հուտուտը մէսէլէսինի միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ Պէլկրատտա պուլունան Պուլկար մուրախխասը Մ. Թօ...օվ՝ Թամիլը միւզաքէրէտէ խիտամ Սօֆիայա ավտէթ իթմէք իւզրէ էմր ալմըշ տըր:

—

Շու սրալըգ Տէրսաատէթտէ գուճէր խալէ չիչէք խաստալըղընըն մէնը սիրայէթի իչին Շէհր Էմանէթի թարաֆընտան Թարաֆ Թարաֆ Թային օլունան աթըլլաճա մարիֆէթիյլէ 365 գատար չօճուգըն մէճճանէն աշը խալըմըշ իսէ յէնի կելին եազըլմըշ իտի: Պու քէրրէ նէզը օլունան տէկեր պիր լիսթա կէօրէ, ճամա պէրու 381 չօճուգ տահա մէճճանէն աշըլանմըշ տըր:

—

Սօն բօսթա իլէ կէլէն Էվրօբա կազէթալարընըն պէեանընա կէօրէ, պիր ազ վագթտան պէրու Բուսիա իլէ Չին պէյնինտէ մէվճուտ օլան խիլաֆ գաթը միւնասէպաթ իթմէք վէ հարպէ ...Թը խասիմանէտէ պուլունմագ տէրէճէլէրինէ կէլմիշ իսէ տէ, մուախխարէն Էվրօբատա մունհարէպէ էմարէլէրի կէօրիւնմէյէ պաշլայընճա, Բուսիա տէվլէթի Չին իլէ իչի Թամիլըյա պաղլամըշ տըր:

—

Հօպարթ պաշա հազրէթլէրի՝ էվվէլքի կէճէ սաաթ 5 գտարալարընտա պիր ինկիլիզ վափօրընա բաքիպէն Գարա-Տուղա ճանիպինէ ազիմէթ էյլէմիշ տիր:

—

Վէնէտիքտէ Օսմանլը շէհպէնտէրի պուլունան Վիտօ էֆէնտի պու քէրրէ Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր:

—

Արնավուտ քէօյլիւնտէ Բանտէլաքի նամընտա պիրի գարա սէվտայա տուչար օլարագ, չըգան ճուման կիւնիւ քէնտի քէնտիսինի խանէսինին բէնճէրէսինտէն աշաղը աթըպ թէլէֆ օլմուշ տըր:

—

Իզմիտլիկինէ կէօրէ, ժանտարմա թէնսիգաթընա կէրմիի թամամ իւզրէ միւպաշէրէթ օլունաճագ տըր:

Օսմանլը ժանտարմասընտա միւսթախտէմ պազը ինկիլիզ զապիթլէրինին Մըսըրա ալմէթլէրի իւզերինէ, Պիւնթ վէ Նօրթօն վէ Պրէզօ նամ ինկիլիզ միրալայլարընա տէվլէթը Օսմանիյէ խըտմէթինտէ գալըպ գալմայաճագլարը սօրուլմուշ, վէ մումաիլէյհիմ տախի տէվլէթը Օսմանիյէ խըտմէթինտէ պուլունաճագլարը պէյան իթմիշ օլտուգլարընտան, պունլարըն մուգավէլէլէրի Թէճտիտ օլընաճագ իմիշ:

—

Ճգօտրա բօլիս մէմուրլարընտան Սալիհ նամընտա պիրի՝ տաղլը Արնավուտլար Թարաֆընտան գաթլ իտիլմիշ օլմաղլա, պունտան տօլայը Ճգօտրատա պազը մէրթէպէ հէյէճան վուգու պուլմըշ տըր:

—

Պու կիւնլէրտէ Ճգօտրատա Փէվգէլատէ սուրէթտէ ազըմ իճթիմա իտէն Արնավուտ տաղլըլար մէճլիսի պիրճումլէ Արնավուտ գապիլէլէրինին պէցիւք սէրքէրտէսի օլան Եուքի սէրտարը Սալիհ աղայը գաթլ իտէն Քըրճանինին Արնավուտլըգտան Թարտ ու Թէպիտ օլունմասը էմվալլէրինին միւսաատէրէսինէ խանէլէրինին աթէշէ վէրիլմէսինի գարարլաշտըրմըշ տըր:

ՏՕՔԹՕՐ Մ. ԿՐՃԻԿԵԱՆ

Քեաֆֆէի սինիր խասթալըգլարընը մախսուս Թապիպ

Թապիպը մումաիլէյհ՝ չէհրիմիզին հէր Թարաֆընտան քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէճէք օլան միւթէսատտիտ խասթէկեանա սաւանէթ օլմագ իւզրէ պու քէրրէ քէօփրիւնին Սթամպօլ ճիհէթի գարշըսընտա վագը Քիւչիւքեան Պէրատէրլէր էճզախանէսինտէ հէր կիւն սաաթ 9տան 11է գատար պուլունմայա վէ հէր տիւրլիւ սինիր խասթալըգլարընը միւպթէլա օլանլարը գապուլ իթմէյէ գարար վէրմիշ իսէ տէ հալլէյէ էհալիյէ խիտմէթ իյլէր:

Բէզա մումաիլէյհ տօգթօր՝ քեմաֆիսսապըգ հէր բազար կիւնլէրի սապահտան էօյլէնէ գատար Պէշիքթաշտա Եէնի մահալլէտէ Բօսթա ճատտէսինտէ վագը 48 նումէրօլը քէնտի խանէսինտէ խասթէկեանը գապուլ իտէճէք տիր:

ՏՕՔԹՕՐ ԱՅՎԱԶԵԱՆ

ԶՕՃՈՒԳ ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐԸՆԱ
ՄԱԽՍՈՒՍ ԹԱՊԻՊ

Տօգթօրը մումաիլէյհ՝ պունտան պէօյլէ բազար իրթէսի, չարշէնպիհ վէ ճումա կիւնլէրի սապահտան էօյլէնէ գատար Պէյօղլունտա 247 նումերօլու ինկիլիզ էճզախանէսի նամը իլէ մաարուֆ Գանժիւք պիրատէրլէրինին էճզախանէսինտէ քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէնլէրի գապուլ վէ Բէտավի խտէճէկինի վէ աչ օլմագ իսթէյէնլէրին տէ բէզ կիւզել վէ նէֆիս աշըլէ աշըլայաճագընը միւթէսատտիտ Թէպշէր էհալիյէ իլան իտէր:

ՄԷԶԱՏ
AU CAMELIA
Օ ԳԱՄԷԼԻԱ
8 ՀԱՃԸՕՒԼՈ ՉԱՐՇԸՍԸ 8
ՊԷՅՕՂԼՈՒ

Մէզքիւր մաղազատա դեկտեմբերին 6 18ինտէն իթիպարէն պիր այ միւտտէթ մալլար մէզատ օլունուպ ՖԻՐՈՒԽԹԻՆԷ միւպաշէրէթ օլունաճագ տըր.

Թագարրուպ իտէն եօրթուլար միւնասէպէթի իլէ իպթիլա իտէն էշեալըն էհալի թարաֆընտան իսթիհսան իտիլէճէյի ... պիր ֆիրսաթ ... մաղազա ... ինկիլիզ ... Բէյլէր ... գումաշլար վէ զարիֆ վէ զարիֆէ պուլունաճագլար տըր։

—Տիւն ագշամ Քէօսթէնճէտէն 20 նէֆէր իսլամ մուհաճիրի կէլմիշ տիր ։

Քէզա Բուլկարիա վագը Քերչ նամ մահալ Չէրքէզլէրինտէն 30 նէֆէր մուհաճիր տախի Տէրսաատէյէ վիւրուտ իթմիշլէր տիր ։

—Եվվէլքի կիւն իքիշէր գաւուն օլարագ Սէլանիկէ թահլիլ հէրիֆ 4 մահպուս կէօնտէրիլմիշ տիր ։

—14 նէֆէր սաղլըգլը տախի կէչէն կիւն Տէրսաատէթտէն սիւրկիւն իտիլմիշլէր տիր ։

—Իշիտիլտիյինէ կէօրէ, Պէյօղլու սագալարը՝ քէնտի իչտի քեաշիֆ քեահնէալարընըն տիւքեանլարը նամ. լար իլէ քէնտիլէրինտէն ալըրտըլարը 9—10.000 ղուրուշը պէյնիլէրինտէ բայ իթտիքլէրինի խապէր ալարագ, քէյֆիյէթի պիր արզուհալ իլէ Ատլիյէ Տաիրէյէ պիլտիրմիշլէր տիր ։ Մէրգումլար քեահնէալարըն պաշքա պիր իսթեահան ալտընտա մուգարրէր իմիշ ։

Իշպու գազիյէնին սագալարթա գըրըլա ֆիյաթըն ... ճէթ աէտէգ օլմագտա խուսուսի իշիտիլմիշ տիր ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ։

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լոնտրա 30 Դեկտ.	
Ինկիլիզ էսհամը Ինկ. Լիր.	101-1/16
Օսմ. էսհամը ալըլտը	11-29/32
» » գարանտը	12-
Իսթիգրազ 65	14-1/4
» 69	13-1/8
» 71	72-
» 72	24-1/4
» 73	11-7/8
Օսմանլը Պանգասը	19-1/2
Ռուսիա իսթիգրազը	81-7/8
Մըսըր տայ. մուլթա հըսսէ	70-3/8
» իսթիգրազը	92-3/8
Տաիրա Սանիէ (Մըսըր)	70-1/4
Եօնլու իսթիգրազը (Մըսըր)	90-1/4
Մաճարիսթ. էսհամը 1877	101-7/8
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիզ 30 Դեկտ.	
Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	79-32 1/2
» » % 5	114-87 1/2
Օսմ. էսհամը ալըլտը	11-97 1/2
» » գարանտը	12-02 1/2
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	70-
» 69	64-
» 73	59-
Բանգէի շահանէֆէրի	534-87 1/2
Օսմ. Պանգասը	743-75
Կրէտի Լիոնէ	860-
Կրէտի Ֆոնսիէ	1332-50
Լիոն ագսիօնը	1570-
Սուէյզ ագսիօնը	2290-
Ռուսիա 5 % 1877	90-1/2
Իթալիա էսհամը	89-53
Մըսըր Փօնտ. մուլթա հըսսէ	354-37 1/2
Մաճարիսթան էսհամը	103-
Եունան 6 % 1879	410-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-22

Վիէննա 30 Դեկտ.	
Լոնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119-65
Բանգէի շահանէֆէրի	-

ԻԼԱՆԱԹ

Եվգաֆը Հիւմայուն Նէզարէթը խաղէսինտէն կէլէն իլան.

Միւզայէտէլիա յիւզտէն կէօրիւնէն 1900 քիւսուր գըյէ Գամխոսիա սարըմնանըն մահը հալը բուլմինին 20 յինճի բաղար էրթէսի կիւնիւ մինադասատ... պէտ օլունաճագը ճիհէթլէ, իսթայա թալիպ օլան թիւճճարըն՝ էվվէլ մէզքիւրատէն իթիպարէն նիւմունէլէրի իլէ պէրապէր Եվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը խաղէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

18 քեանունը էվվէլ 98

ՊԱԼՍԱՄԻՆԸ ՇԱՐԳԻ

Զիյատէ աղրը վէ հինլէյիճիյէ նէֆէսինտէն մուհաֆազա իտէրէք ինսանըն պէտէնինի նումչուզ ասըլար վէ ըննիկի պաղմագլարըգ կիւզէլլիկինի տէ իզզա իտէր օմարը, գարաճըրըն էքսէրիսի պաշնու իսթիմալ իտէրլէր ։

Մալիւմ օլարագ վէ հէզէ չէհրէտէ էրկէնիչէ, բիւխիւ վէ չօնիլըգ վէ ջէլ վէ պանլարտա միւշահիտ էմրազլարտա Փալսամինը Շարգի իսթիմալ օլունուր, հանի սագալ վէ ազշամ պիր

ֆինճան զօնըլդալ ինճէ տէլիլինա իլէ չէհրէյէ վուրուլտուղը հալտէ հիչ պիր չէյ գալմայըբ սաատ ... իլաճըն իշիդինու ... թաֆէթինի տէ ալըր ։ Գալպըտըն չէհրէ վէ մէմէլէրինէ սաիր ալըրտա բէյազըն աթէ չէլ էնիքլէն իլէթի տէ ալիֆ իտէր . գօյուն էնլէրի տէ պոյ իչէնտա իլէ վուրուրտա գալըրտ սարաճըլարը էնլիւկէրինի էքպէին պէրթէր մ գատար սա Պ ... մէլլ ... տէ իլէ միւնտէրիճէլէրինտէ, չէհրէլէրինի կիւզէլլէ . Բէլլիւրըմնըն հէֆիկ ... կիւզէլլէրինի մէրմալէ իտէր ։

Պ ... Շարգի գըզըն ... ալլ վէ կէօրէ իլէ ... գէպուլ ... Ֆէնէրլէրի կէլէրտիկի ... ալտըն սաիւլըր ... մուտտէթ . թախթէ ... մէվճուտ ... իր ... տէ ... ալ ... կէլիր ... պաշ ... սէզտէն ... տէ ... գալըր ... Պալսամինը Շարգի դըրըս ... գօթ ... միւսթահապէյ ... կէօսթէրիլ ... տէ կէլէն մուտաւաքիլ ... [illegible]

Պալսամինը Շարգի Պըլօզտա Թըմոուլ ... Փրանսըզ ... Շարգի ... Պօզտան ... Սիւնկէր ... Շ ... վէ ... թոփպ ... [illegible]

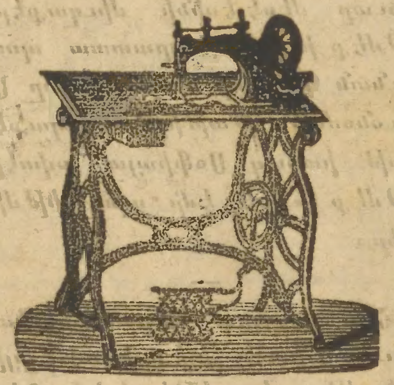

ԱՅՆՕՆՅԱՆԻ ԴԻԿԻՆԱՐԻ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Ինկիլթէրա վէ Ամէրիգա վէ Ալէմանիա մաքինա ֆապրիգալարընըն էլ վէ այագ մաքինալարընըն պիւթիւն էշքեալը, կէրէք թաղգիտ վէ կէրէք թաղսիդ իլէ վէ 12 նէվ մաքինէ տիքիշ ... իլէ պէրապէր 6 այլըգ թիճարէթ ... մագամը պէյանըն մուշթէրիլէրէ ... Գալաթատա Թիւնէլ սօգագընտա 35 նումէրօտա Տէրսաատէթ Շարգի ... 35 նում բոլլ ... էշյա ... ֆիյաթ իլէ ֆիրուխթ օլունմագտա տըր . Բէշ ... մաղազանըն ... խուսուսի ... օլունուր ։

ԼՕՐԱՐԸ ՀԻՆՏ

Ֆրանսա չէօհրէթլու միւէլլիֆլէրինտէն Բասիլէ տը Մոնթէբէնին ասարը պէրիքիւզիտէսինտէն օլան ԼՕՐԱՐԸ ՀԻՆՏ նամ հիքեայէի լաթիֆէ, ճիւզ պէ ճիւզ թէրճիւմէ օլունուպ, վէ հէր պիր ճիւզի 20շէր բարաեա սաթըլմագտա օլտուղունտան, թէքմիլի իսէ 80 ճիւզ գատար օլաճաղընտան, աըշնէ եադիմանքալա միւրաճաաթ իտէնլէր, թէքմիլինէ պարա իչին 30 վէ թաշրա իչին 37 ղուրուշ զամ օլունուր ։

Մէզգիւր րօման էլտէն ալթըմազ իչին հէր կաղէթա սաթըճըլարընտա պուլունմագտա կիպի, ապօնէ եագըլմագ իչին դիրեքթէ կէօնտէրիլիր։ Սթանպօլտա քէօփրիւ պաշընտա Ս. Փափազեան էֆէնտինին 56 նումէրօլու քիւթիւպխանէսինի թէրգ իթմիշ օլուպ, վէ Ռուսօն Զարչը պաշընտա ԳԱԻԱՌԱԿԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ խոմայըն էֆէնտինին քիւչագ իթմիշ օլտուղու 370 նումէրօլու քիւթիւպխանէսինտէ, վէ Պէյօղլունտա Գ. Կիւլէրեան էֆէնտինին 183 նումէրօլու Թիւլիւքճիւ տիւքեանընա միւրաճաաթ իտէնլէրի իզ իզա իտէր։

Պու կիւն 26ընճը ճիւզիւ նէշր օլունմուշ տուր ։

ԳԱԼՈՒՍՏ ՏԷՐ ՅՍԿՕԲԵԱՆ

Վ. ԾԱՆՆԻՆԻՆ

ԱՅԻԹԱՊ ՆԱՄ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Սէնէ 1864տէ քիւշատ օլունմուշ օլուպ Քէօփրիւ պաշընտա էմին էօնիւնտէ վաքի Սուլթան խամընըն քէօշէսինտէ 1 վէ 2 նումէրօ իլէ մուրագգամ պուլունան մէզգիւր միւէսսէսէ վէ շէօհրէթլուսար էճզախանէ հէր նէվի քիմիավի էճզա վէ էտէվիէյի թըպպիյէ վէ մասէն սուլարը վէ Մօրինա պալըղը եաղը էքսէրինին խալիս եաղը վէ էճզայի սաիրէ պուլունուր, բէշքէթալարը վէ էճզալարըն խալիս վէ թէմիզլիկինէ պէզայիթ տիգգաթ օլունուր, վէ գայէթ էհվէն ֆիյաթըլա սաթըլըր։

Սէնէ 1852տէ քիւշատ օլունմուշ օլան մէզգիւր էճզախանէնինին տիկէր պիր շէուպէսի տէ՝ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Միսք սօգագը քէօշէսինտէ 84 նումէրօլու տիւքքեան օլուպ, պու շէուպէ՝ Վ. Ծաննինին մախսուսի Փ. Ծաննինեան քիմեաքիարինին թահթը իտարէսինտէ պուլունմագտա տըր։

Մէզգիւր մահալլէրտէ հէր նէվ մասէն վէ էճզա թահլիլ (անալիզ) օլունուր։

Սէնէ 1864տէ քիւշատ օլունան Վ. Ծաննինին «Աֆիթապը» նամ սուլուքլու էճզա վէ էտէվիէ մէբղոզիէթը պու տէֆա Հալիպէյէ ճատտէսինտէ Ն. 9 մահալլէ նաքլ օլունմուշ տըր։ Պու մէբղոզիէթտա հէր նէվ էճզա վէ էտէվիէ վէ քիմեաքիլիք ալէթլէրի պուլունուր, կէրէք թօփտան վէ կէրէք փէրագէնտէ խասսաթան միւշթէրիլէրին վէ թապպապլարը գայէթ մէնֆաաթլու վէ էհվէն ֆիյաթըլա էճզա վէրիլիր։

Հալիս Մօրինա պալըղը եաղը ալպիւմ էճզախանէսինտէ պուլունուր։

Պէյօղլունտակի մաղազա թէպղիլ իթմէսին տախի իշպու էճզախանէնին նաքլ օլունմուշ տըր ։

ԵՍԱՆԿՃՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE

INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹ ԲՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԸՐՔԷՆԹԱՅԼ

Նամ Լոնտրա վէ Էտինպուրկ Շէհիրլէրի Սիկորթա Քումփանիասը.

Ասըլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրասը		2.000.000
Էօտէնմիշ սէրմայէ		450.000	
Եանկըն չիւգարմագտան հասըլ օլան իհթիյաթ աքճէսի		1.156.690	1.506.690
1878 սէնէսինտէ քեարը սաֆի			976.419

NORTHERN

ASSURANC CONPANY

ՆՕՐԹՀԸՐՆ

Նամ Լոնտրա Եանկըն վէ Հայաթ Սիկորթա Քումփանիասը.

Ասըլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրասը		3.000.000
Էօտէնմիշ սէրմայէ		150.000	
Եանկըն վէ հայաթ չիւգարմագտան հասըլ օլան իհթիյաթ		362.000	712.000
1878 տէ սաֆի քեար			375.000

Սաէնլէր Տէրսաատէթ, գառաքէօյ իլէ Սթամպուլ քումփանիալարը ՊՕՐԼԷՏՄԻՇ ամէլիյէսինտէ ալ..., Եանկըն վէ հայաթ սիկորթասը իչին կէլիպ ... Սիկորթա թաքսիտլէրի ... վէ Պէյօղլունտա ... սէնէտլէրի ...

Մէզգիւր քումփանիալար ... գայէթ էհվէն ... Եանկըն սիկորթասը իչին ... տէրսաատէթտէ ... տիր ։

Ճէվապ ... Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Սթամպուլտա ... սիկորթա ... տըր ։

Maritime Insurance Cie., Limited
of Liverpool
Capital Lt. 500,000

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՕՐԹԱ ԳՈՒՄՓԱՆԵԱՍԸ

Սէրմայէ 500,000 Ինկ. Լիր.

Սանիւք իտէն, վափօր վէ կէմիլէրին կէմիլէրի վէ ալըշվէրիշ էշյալարը էվ վէ էմթիալարը գայէթ ֆայիտէլի չարթլարլա սիկուրթայա ղապուլ իտէր։ Ֆիյաթ վէ սաիրէ հագգընտա մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին, Գալաթատա Գօտէֆին խանընտա քէօշէսինտէ սէմի քէօփրիւյէ նազըր օլան օտայա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

Մէզգիւր գումփանիայըն աճէնթասը

ՃՕՀՆ ԲԱՈՒԼ

Վէ սաւուր ու մէսալիհինի մէմուրը սամուէլ

ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍՆՐՈՒԵԱՆ

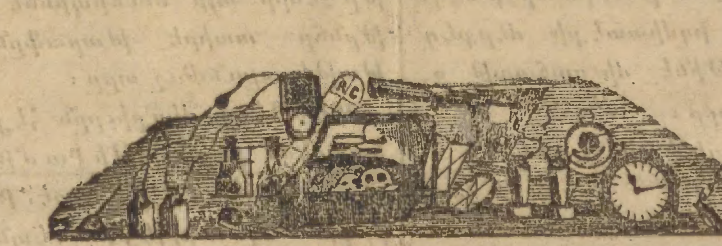

ԱԼՄԱՄԱՍԸՆԱ ՏԷՅՄԷԶ

Խորուշլարըն մազգա վէ էվլէրէ կիրիպ կէրէք մալէն վէ կէրէք ճանէն էհալիյի տիւշարը քէտէր վէ իզտըրապ իթտիկլէրի վէ գայալար զէրրէլէրը թարիֆ գապուլ իթմէզ պիր մասալէ օլուպ, անճագ պունուն էօնիւնէ ալմագ իչին պիր նէվի էլէգթրիգ չանը իճատ օլունմուշ տըր. չէօյլէ քի մէզքիւր չըղըրըշ գաբուսը վէ կէրէք բէնճէրէ վէ սաիր խըրսըզըն կիրէճէկի պիր մահալ վարըսա չալարագ խըրսըզլարըն իճրաաթընա մէյտան վէրմէզ։ Խըրսըզըն կիրմէսի չալմագ պիր պէնճէրէնին աչըլըր իսէ մէզքիւր գապու վէ էլէգթրիգ չընկըրաղը գալտըրըր պու ճիհէթլէ չալընը տաքճը խըրսըզ խապէր տիւթսէ հէր տէֆա պօշա չըգար ։

Շիմտիյէ գատար էվլէրէ վէ մաղազալարա վազ վէ ճիւզի պիր ֆիյաթ օլունան պու էլէգթրիգ չընկըրագլարընտան միւթէսէր միւշթէրիլէրէ քէզա վէ թիճարէթ իւրէտիլմիշ օլուպ թէֆթիշլէր պէճաօլտու պէսանը Թէզքիրէ վէ Մէթանէթ իթմիշլէր տիր։ Տօղրուտան տօղրույա Բարիզ Պարիսլի Թաղիպ կէթիրթիկի վէ Թաղսիրին օլունմուշ տըր։ Պունտան գիյաթէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէր միւրաճաաթ իթմէլէրի սալիմ օլունուր։

Օ Լօնտօն տ'Օռ Պէյօղլու Թուրուպ սարայ իթթիսալինտէ Ն. 237.

Խ. ԱՃԱՌԵԱՆ

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄՄ

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ

Պ. ՎԷ Հ. ՔԻՒՅՅԻՒՔԵԱՆ ԳԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Միւտատէթի մէտիտէտէն պէրու կէրէք էճզա թիճճարըլըղը իլէ վէ կէրէք էճզաճըլըգ սանաաթը իլէ մէշղուլ պուլունուպ, բաղլըթըլու էհալինին հուշնուտիյէթի իչին էլտէն կէլէնի սայա տիրիղ իթմէտիքլէրի, հիւրմէթլու միւշթէրիլէրիմիզէ վէ ումում էհալիյէ բանա մալիւմ տիր։

Պու տէֆա տախի էօթէտէն պէրու հիւրմէթլու միւշթէրիլէրիմիզէ պէօյլէ պիր սուհուլէթ օլմագ իչին պիր էճզախանէնին քիւշատընա արզու էտէճէք օլուպ, վէ պու արզումըզա տախի նայիլ օլարագ, չօգ սէնէտէն պէրու ամէլէնին մալիւմ օլան Սթամպոլտա Եէնի Ճամիէ քի 26 նումէրօ իլէ մուրագգամ էճզա ամպարըտա մաճաա, պու տէֆա էօնէ Սթամպոլտա քէօփրիւ գարշըսընտա 77 նումէրօ իլէ մուրագգամ Պ. վէ Հ. ՔԻՒՅՅԻՒՔԵԱՆ ԳԻՐԱՏԷՐԼԷՐ խանտանը իլէ պիր էճզախանէ վէ տէրօղիթ քիւշատ իթմիշ օլտուղումուզտան, հիւրմէթլու միւշթէրիլէրիմիզէ վէ ումում էհալիյէ արզ ու պէյան իտէրիզ ։

Մէզգիւր էճզախանէ վէ տէրօղիթօմուզտա, Ֆրանսանըն, Լօնտրանըն վէ Ալէմանիանըն թէրթիպաթը քիմեավիէսի իլէ էճզայի միւթէնէվվիէսի գայէթ տիգգաթլը եապըլմըշ վէ էն ալա ճինսլէրինտէն մէվճուտ, վէ էհվէն ֆիյաթլա ֆիրուխթ օլունուր։ Պաշլըճա մատտէ հէր նէվի մալ օլունան էնվայի ճինս չարապ, զօնեագ, թազէ մասէն սուլարը, վէ պիրինճի նէվ պալըգ եաղը, վէ մէյբուրտա իյտա սայիրէ տահի պուլունմագտա կիպի, էնվայի աշեաթ վէ էտէվաթ տախի մէվճուտ տըր։ Մէզգիւր էճզախանէմիզ վարիտ օլան բէշքէթալար, անղարիպ թազէ իշեայար վէ էհվէն ֆիյաթլըր իլէ գայէթ տիգգաթլը պիր սուրէթտէ իմալ օլունուր։

Պունտան սա գաթի նազարի մէզգիւր էճզախանէմիզ իւզէրինտէ հէքիմլէր իչին տախի սըրըկէն պիր մահալ թահսիս օլունմուշ օլուպ, պու պապտա պիր մարագտան լայըգ հէքիմ իլէ պիր թէքիլերէ իմզայ իթմէք մէզքիւր էճզախանէնին սաթիլաճագ էճզայի սահհաթլը ղըլմագ իլէ, հէր պիր ճէնէթլէ ֆայտալը նէյտէ օլաճագլարըն վէ գայէթ թէմիզ քեաղըթ իլէ տէ թահդիմ վէ թապըր օլունուր։

Տօգթ. Արապեան էֆ. հէր բազար էրթէսի, բէնճշէնպէհ, վէ ճումա էրթէսի կիւնլէրի սապահ սաաթ 6տան 8է գատար էճզախանէմիզտէ պուլունաճագը կիպի Տօգթ. Եգուպոֆ Խաթիպեան տախի հէր կիւն սաաթ 6տան 10ա գատար էճզախանէմիզտէ պուլունուպ բազար կիւնլէրի սաաթ 3տէն 8է գատար քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթալիքլէրը մէճճանէն թէտավի պույուրաճագ տըր ։

ԽԸՏԻՎԻՅԷ ԲՕՍԹԱ ՎԱՊՕՐԼԱՐԸ ԻՏԱՐԷՍԻ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷՆ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ ՎԷ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՏԷՆ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹԷ

ՀԱՖԹԱՏԱ ՊԻՐ ՔԷՐՐԷ ՏՕՂՐՈՒՏԱՆ ՏՕՂՐՈՒՅԱ ԻՇԼԷՐ

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱՆ ՀԱՐԷՔԷԹԻ

Հէր ճումարթէսի կիւնի սաաթ 4տէ Զանգ գալէ, Միտիլլի, Իզմիր վէ Փիրէյէ օղրար.

ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՏԷՆ ՎԻՒՐՈՒՏԻ

Հէր ճումա էրթէսի սապահըյին վուգու պուլուր, վէ 4 պուչուգ կիւն իճրայի սէյահաթ իտէր.

Մէչհուլ. —Բէշէր գարտաշըն սըհհաթ օլմագտա ՊԷՀԷՐԱ քօրթը՝ տրէֆ խաճանարըն Յէրէճ չուլէրինտէ կիւնիւ էշլէնճէսի սէրպէսթ սաաթ 4տէ հարէքէթ իտէճէք տիր։

Եօլճու իլէ չիւթէ նագլիտէսի վէ սայիր մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին Ատտ Սթամպոլտա Գալաթա գարտաշըն Ահմէտ Բաշա խանընտա վագը շիրքէթին Ճէնէրալ աճէնթասընա միւրաճաաթ իթմէլէրի։

ԳԱՄԷԼԻԱ

(ՏԱԳԸՔ ՆԱԽԻԱԹ)

ՖԱԲՐԻԳԱՏԻ ՏՈՒԽԱՆ ՎԷ ՍԻԿԱՐԱ

Ն. 109 ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՍԱՆՏԸԳՃԸԼԱՐ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ Ն. 109

Պիր վագթտան պէրու ԳՕՆԹԻ վէ ԸՆԱՀԻՆԻ վէ սօնրատան ԿԼՈՒԱՌ նամլարը իլէ խարէ իթմէքտէ օլտուղումուզ ֆապրիգամըզըն մամուլաթը տախմա մահզուզիյէթ վէ խոշնուտիյէթը ամմէյի մուճիպ օլտուղունտան, էշպու խոշնուտիյէթի թէշվիք իթմէք արզուսը իլէ, պիւճիւմլէ իկրամճըյըլարըն միւշթէրիլէրիմիզին սամանըլըն էլվէրիշլի վէ ալէյհի մէճպուր իտէճէք սէրէճէտէ օլմասը իչին թէքմիլ ֆապրիգամըզ տուհանը գըյմէթ գոյմագ իթմէքտէ կիպի, մամուլաթըն քէրթիպաթը իչին տախի ՆԷՆԻՃԷՆԻՆ գօզուլմա վէ հայիս քէօսէք վէ պօզչա էնի մահսուլլարընըն ճէլպինէ տախի հէր նէվ ֆէտաքեարլըգ իխթիյար իտիլմիշ տիր ։

Մամաֆիհի իւմիտ իտէրիզ քի, ֆապրիգամըզ Թէյրիֆէ բաղլըթ պույուրաճագ զէվաթ՝ մէզքիւր մահսուլլարտան գայէթ սըգգաթլը իմալ օլունմուշ հէր նէվ թիւթիւն վէ սիկարալարը մէվճուտ պուլունաճագը վէ անլէրին պէյճէմիէ ֆապրիգալարըն մամուլաթընտան սանհա տա վէ սամազա էլվէրիշլի սուրէթտէ օլտուղը մէմնունիէթ իլէ իգնա օլաճագլար տըր ։

Իխթար. —Կէրէք Սթամպոլտան վէ կէրէք Թաշրալարտան օլունան սիփարիշլէր սէրիան իճրա օլունաճագը կիպի, թիճարէթ էճնէպիյէսի իչին օլունանլար տախի դանթիլ էտիլէճէկտիր մէսաֆ տըրլըր ։

Պիրինճի նէվին կէրէք թիւթիւն վէ կէրէք սիկարա ֆիյաթլարը քէնտի պանտըրօլլարը իւզէրինտէ պազըր մագթու օլտուղունտան, էնի պըլէ հիսսէյէ իլէ աթի իւզ վէր ֆիյաթլարը բազլըթլու միւշթէրիլէրիմիզէ արզ իտէրիզ ։

ԹԻՒԹԻՒՆ

Սալըգ 500լիւք,	10 տիրհէմլիք,	7½ ղուրուշ	— ինէի 240լըգ,	25 տիրհէմլիք	6 ղուրուշ
» 200	» 10	» 5	» —	» 160	» 25	» 4	»
» 150	» 10	» 5¾	» —	» 120լիք	25	» 5	»

Պագը գալան նէվլէր՝ քէնտի պանտըրօլլարը իւզէրինտէ վազ օլունան ֆիյաթլարը իլէ ։

ՍԻԿԱՐԱ

Սալըգ 500լիւք,	25 ատէտլիք,	7½ ղուրուշ	— ինէի 240լըգ,	25 ատէտլիք,	6 ղուրուշ		
» 200	» 25	» 5	» —	» 160	» 25	» 4	»
» 150	» 25	» 5¾	» —	» 120	» 25	» 5	»

100լիւք վէ 80լիք՝ քէնտի սալըգ ֆիյաթլարը իլէ ։

ՍԱԹԸԼԱՆ ՄԱՀԱԼԼԷՐ

Գալաթատա Սանտըգճըլար ճատտէսի Ն. 109 ; Սթամպոլ Պալըգ-Բազարընտա Ն. 165, վէ ճիւմլէ Թիւթիւնճիլէրտէ ։

ՏԷՄԻՐՃԻԲԱՇԵԱՆ ԳԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ԱՆՏՕՆ ՍԱՃԱԵԱՆ